

**UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA**

DIPLOMSKO DELO

**FINANČNA ANALIZA: PRIMERJAVA PODJETIJ AVRIGO d.d.,
ALPETOUR POTOVALNA AGENCIJA d.d. IN IZLETNIK
CELJE d.d.**

Ljubljana, avgust 2009

ALEŠ MOKRIN

IZJAVA

Študent ALEŠ MOKRIN izjavljam, da sem avtor tega diplomskega dela, ki sem ga napisal pod mentorstvom dr. MOJCE MARC, in da dovolim njegovo objavo na fakultetnih spletnih straneh.

V Ljubljani, dne _____

Podpis: _____

KAZALO

UVOD.....	1
1 OPIS PANOGE IN PODJETIJ.....	2
1.1 Opis podjetja Avrigo, d. d.....	3
1.2 Opis podjetja Alpetour Potovalna agencija, d. d.....	4
1.3 Opis podjetja Izletnik Celje, d. d.	5
2 ANALIZA POSLOVANJA.....	6
3 ANALIZA BILANCE STANJA.....	7
3.1 Analiza sredstev.....	8
3.1.1 Stalna sredstva.....	10
3.1.2 Gibljava sredstva.....	12
3.2 Analiza obveznosti do virov sredstev.....	13
4 ANALIZA IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA.....	16
4.1 Analiza prihodkov.....	17
4.2 Analiza odhodkov.....	18
4.3 Analiza poslovnega izida.....	20
5 ANALIZA S KAZALNIKI.....	21
5.1 Kazalniki stanja financiranja (vlaganja).....	22
5.1.1 Delež kapitala v financiranju.....	22
5.1.2 Kazalnik finančnega vzvoda.....	23
5.1.3 Delež trajnega in dolgoročnega financiranja.....	24
5.1.4 Delež kratkoročnega financiranja.....	24
5.2 Kazalniki stanja investiranja (naložbenja).....	25
5.2.1 Delež osnovnih sredstev.....	25
5.2.2 Delež obratnih sredstev.....	26
5.2.3 Delež finančnih naložb.....	26
5.3 Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja.....	27
5.3.1 Kapitalska pokritost osnovnih sredstev.....	27
5.3.2 Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev.....	28
5.3.3 Hitri koeficient.....	29
5.3.4 Pospešeni koeficient.....	29
5.3.5 Kratkoročni koeficient.....	30
5.3.6 Razmerje med kratkoročnimi terjatvami in obveznostmi.....	30
6.4 Kazalniki obračanja.....	31
6.4.1 Koeficient obračanja celotnih sredstev.....	31
6.4.2 Koeficient obračanja terjatev.....	32
6.4.3 Koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev.....	32
6.5 Kazalniki gospodarnosti.....	33
6.5.1 Celotna gospodarnost.....	33
6.5.2 Gospodarnost poslovanja.....	34
6.5.3 Dobičkonosnost prihodkov.....	34
6.6 Kazalniki dobičkonosnosti.....	35
6.6.1 Dobičkonosnost kapitala.....	35
6.6.2 Dobičkonosnost sredstev.....	36
SKLEP.....	37
LITERATURA IN VIRI.....	40

KAZALO TABEL

Tabela 1: Struktura zaposlenih v podjetju Avrigo	4
Tabela 2: Struktura zaposlenih v podjetju Alpetour	5
Tabela 3: Struktura zaposlenih v podjetju Izletnik Celje	6
Tabela 4: Obseg (v EUR) in struktura (v %) sredstev proučevanih podjetij in dejavnosti v letu 2007 ...	10
Tabela 5: Obseg (v EUR) in struktura (%) obveznosti do virov sredstev proučevanih podjetij in dejavnosti v letu 2007	15
Tabela 6: Obseg (v EUR) in struktura (%) prihodkov proučevanih podjetij in dejavnosti v letu 2007 ...	17
Tabela 7: Obseg (v EUR) in struktura (%) odhodkov proučevanih podjetij in dejavnosti v letu 2007 ...	19
Tabela 8: Poenostavljen izkaz poslovnega izida proučevanih podjetij in dejavnosti v letu 2007	20
Tabela 9: Kazalniki stanja financiranja proučevanih podjetij ter dejavnosti za leto 2007	22
Tabela 10: Kazalniki stanja investiranja proučevanih podjetij ter dejavnosti za leto 2007	25
Tabela 11: Kazalniki vodoravnega finančne ustroja proučevanih podjetij in dejavnosti za leto 2007	27
Tabela 12: Kazalniki obračanja proučevanih podjetij in dejavnosti za leto 2007	31
Tabela 13: Kazalniki gospodarnosti proučevanih podjetij in dejavnosti za leto 2007	33
Tabela 14: Kazalniki dobičkonosnosti proučevanih podjetij in dejavnosti za leto 2007	35

KAZALO SLIK

Slika 1: Delež stalnih sredstev proučevanih podjetij v dejavnosti I 60.212	12
Slika 2: Delež kapitala proučevanih podjetij v dejavnosti I 60.212	14
Slika 3: Delež poslovnih prihodkov proučevanih podjetij v dejavnosti I 60.212	18
Slika 4: Delež poslovnih odhodkov proučevanih podjetij v dejavnosti I 60.212	19

UVOD

Vsako podjetje se srečuje z dvema vidikoma poslovanja, in sicer z ustreznostjo ter uspešnostjo poslovanja. Tako podjetje poskuša doseči začrtane cilje na najbolj gospodaren in učinkovit način, čemur pravimo ustreznost poslovanja. Uspešnost poslovanja pa pomeni, da s poslovanjem dosežemo cilje, ki smo si jih zadali. Vsako podjetje ima drugačen cilj, vendar pa se najbolj pogostokrat kot glavni cilj pojavljata dobiček ter plačilna sposobnost podjetja. Ta dva pojma sta med seboj močno povezana, kajti podjetje ne more obstajati brez plačilne sposobnosti in s tem tudi ne more doseči zaželenega dobička (Koletnik, 2006, str. 19, 32).

V diplomskem delu analiziram računovodske izkaze treh podjetij, ki se ukvarjajo z prevozom oseb na javnih rednih linijah. Ta podjetja so Avrigo, d. d. (v nadaljevanju Avrigo), Alpetour Potovalna agencija, d. d. (v nadaljevanju Alpetour), ter Izletnik Celje, d. d. (v nadaljevanju Izletnik Celje). Ta podjetja sem izbral zato, ker sredstva le-teh predstavljajo kar 44 % vseh sredstev celotne dejavnosti, poleg tega pa svojo dejavnost opravljajo na treh različnih geografskih področjih. Tako Avrigo pokriva predvsem Severno Primorsko, Alpetour Gorenjsko, Izletnik Celje pa Celjsko regijo. Cilj analize je ugotovitev značilnosti poslovanja proučevanih podjetij v letu 2007. Podatke za analizo sem vzel iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida, ki so izdelani po Slovenskih računovodskih standardih 2006 (v nadaljevanju SRS 2006), vsi podatki so izraženi v evrih. Poleg proučevanih podjetij sem v analizo vključil tudi dejavnost I 60.212 (Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah), v katero spadajo zgoraj omenjena podjetja.

Cilj analize je torej spoznati značilnosti bilance stanja in izkaza poslovnega izida podjetij in s tem proučiti celotni finančni položaj ter poslovanje proučevanih podjetij in mesto, ki ga zasedajo znotraj dejavnosti. Bistvo diplomskega dela je ugotoviti katero izmed proučevanih podjetij je najbolje poslovalo ter najti vzroke uspešnega oziroma neuspešnega poslovanja. V diplomskem delu sem izračunal tudi različne kazalnike podjetij Avrigo, Alpetour in Izletnik Celje, ki so izračunani iz računovodskih izkazov za leto 2007 ter nam omogočajo boljše spoznanje o uspešnosti poslovanja. Proučevana podjetja spadajo v isto dejavnost, vendar pa ne moremo govoriti, da so si med seboj popolnoma enaka, saj vsako deluje v svoji regiji, ki ima svoje specifične značilnosti, zato je tudi primerjava omejena.

Diplomsko delo zajema šest poglavij. Začne se z uvodom, kateremu sledi predstavitev panoge ter proučevanih podjetij, ki so predmet finančne analize. Tretje poglavje je namenjeno spoznavanju pojma in namena analize poslovanja. Četrto in peto poglavje sta namenjena finančni analizi bilance stanja in bilance izkaza poslovnega izida, v kateri je prikazana sestava posameznih postavk s strukturnimi deleži vseh podjetij. Analizi bilance

in izkaza sledi najboljše poglavje, ki zajema analizo računovodskih kazalnikov z izračuni ter razlagami. Zadnje poglavje je namenjeno ugotovitvam celotne analize.

1 OPIS PANOGE IN PODJETIJ

Cilj diplomskega dela je analizirati poslovanje proučevanih podjetij, ki delujejo v isti dejavnosti, torej so si med seboj konkurenti. Ta podjetja so sledeča: Avrigo, Alpetour ter Izletnik Celje. Izbral sem jih zato, ker sredstva le-teh podjetij predstavljajo kar 44 % vseh sredstev dejavnosti, poleg tega poslujejo v treh različnih geografskih področjih. Avrigo pokriva Severno Primorsko, Alpetour Gorenjsko, Izletnik Celje pa Celjsko regijo.

Vsako podjetje se glede na vrst poslovanja razvršča v točno določeno dejavnost. V letu 2007 je v dejavnosti promet, skladiščenje in zveze, v katero spadajo proučevana podjetja, poslovalo 2.647 podjetij, kar predstavlja 5,4 % delež vseh podjetij v Sloveniji, zaposlovala so 42.280 delavcev, kar predstavlja 8,5 % delež vseh zaposlenih v Sloveniji ter ustvarila 7,1 % prihodkov, ki so jih vsa podjetja v Sloveniji ustvarila v letu 2007 (Informacija o poslovanju gospodarskih družb in zadrug v Republiki Sloveniji v letu 2007, str. 28).

Glede na standardno klasifikacijo dejavnosti so vsa tri proučevana podjetja, Avrigo, Alpetour Potovalna agencija ter Izletnik Celje uvrščena v dejavnost I Promet, skladiščenje in zveze. Klasifikacija uvršča proučevana podjetja v podpodročje I 60.212 Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah (Pojasnila k SKD 2002, str. 154), v katero spada:

- dejavnosti v zvezi z medkrajevnim potniškim prometom, razen z železniškim, na rednih linijah, navadno po ustaljenem voznem redu, z vstopanjem in izstopanjem potnikov na stalnih postajališčih,
- obratovanje linij iz mesta do letališč ali postaj,
- obratovanje linij za prevoz šolarjev, delavcev ...

Po podatkih Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJ PES) je v letu 2006 v dejavnosti I 60.212 Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah delovalo 22 podjetij, ki so skupaj zaposlovale 2.373 zaposlenih, v letu 2007 se je število podjetij povečalo na 25, vendar pa se je število zaposlenih zmanjšalo, in sicer na 2.221. Vsa tri podjetja so med večjimi v dejavnosti, saj imajo skupaj 883 zaposlenih, kar predstavlja kar 40% vseh zaposlenih v dejavnosti I 60.212. Za njih je značilno, da opravljajo potniške prevoze v svoji regiji, tako Avrigo pokriva predvsem severni del Primorske, Alpetour Gorenjsko, Izletnik Celje pa širše območje Celjske regije.

1.1 Opis podjetja Avrigo, d. d.

Družba Avrigo, d. d., ima dolgoletno tradicijo. Ustanovljena je bila leta 1952, takrat še pod imenom Avtopromet Gorica, s sedežem v Solkanu. Družba je davnega leta 1952 razporejala za takratne razmere precej avtobusov, in sicer kar 29, poleg tega je družba redno vzdrževala 21 prog. Velik razcvet je družba doživela konec šestdesetih let prejšnjega stoletja, ko je imela v lasti kar 133 avtobusov in pokrivala velik del Severnoprimske regije. Poleg glavne dejavnosti takratnega Avtoprometa Gorica je opravljala tudi prevoze blaga ter se ukvarjala s servisno in gostinsko dejavnostjo. Druga velika prelomnica se je zgodila konec osemdesetih let, ko je prišlo do reorganizacije družbe. Iz takratne družbe je nastalo kar pet novih družb. Družba Avrigo, d. d., tako sedaj deluje kot delniška družba, v kateri ima Zavarovalnica Triglav, d. d., prevladujoč lastniški delež. Sedež Avriga se nahaja v središču mesta Nova Gorica. Trenutno družba razpolaga s 140 avtobusi, skupaj s povezano družbo Integral Notranjska pa 156, ki opravljajo prevoze v Goriški, Obalno-Kraški, Notranjski, Gorenjski in Osrednjeslovenski regiji. Število zaposlenih je skozi leta naraščalo in tako doseglo 240. Letno Avrigo opravi okrog 7 milijonov kilometrov prevozov, tako na rednih kot izrednih linijah. V sklopu družbe deluje tudi turistična agencija (Poslovni načrt za mestni promet od 2007 do 2014 (podjetja Avrigo d. d.), str. 3).

Poudariti velja, da Avrigo kot prvi v Sloveniji opravlja mestni potniški promet v Novi Gorici, Šempetru, Solkanu ter Vrtojbi povsem brezplačno za potnike, pri tem gre zasluga Mestni Občini Nova Gorica ter Občini Šempeter-Vrtojba, ki krijeta vse nastale stroške pri prevozu, ter tako zagotavljata brezplačni mestni potniški promet. Poleg tega družba Avrigo skupaj z italijansko družbo APT Gorizia opravlja mednarodno mestno linijo med Novo Gorico in Gorico ter tako skrbi za povezovanje obeh mest, ki sta se ponovno združili z vstopom Slovenije v Evropsko Unijo.

V letu 2007 je družba Avrigo realizirala prihodke od prodaje v višini 10,6 milijonov evrov, kar je za 8 % več kot v letu 2006. Čisti poslovni izid pa je znašal 380 tisoč evrov.

Strukturo prihodkov od prodaje (Letno poročilo 2007 podjetja Avrigo, d. d., str. 8) v letu 2007 lahko razvrstimo v tri skupine virov, in sicer na:

- šolski in delavski prevoz, ki predstavljata 46,1 %,
- javni linijski prevozi in mestni promet, ki predstavljajo 29,4 %,
- občasni prevozi, turizem in ostali prihodki, ki predstavljajo 24,5 % virov.

V Tabeli 1 (na str. 4) je prikazana struktura zaposlenih v podjetju Avrigo. Iz tabele lahko razberemo, da v Avrigu prevladujejo zaposleni s IV. ali nižjo stopnjo izobrazbe, saj le-ti

predstavljajo 77,6 % vseh zaposlenih, majhen delež pa predstavlja visoko izobražen kader (VI. ali višja stopnja tako predstavlja le 6 % vseh zaposlenih).

Tabela 1: Struktura zaposlenih v podjetju Avrigo

Stopnja izobrazbe	Število zaposlenih	Delež (%)
I. in II.	35	17,4 %
III. in IV.	121	60,2 %
V.	33	16,4 %
VI.	4	2,0 %
VII.	8	4,0 %
Skupaj	201	100,0 %

Vir: Letno poročilo 2007 podjetja Avrigo, d. d., 2008, str. 20.

Vizija družbe (Letno poročilo 2007 podjetja Avrigo d. d., str. 7) je opredeljena takole: »Vizija družbe je razvijati konkurenčnost, odgovoren odnos do strank, razvijati in dograjevati poslovni proces z lastnim znanjem in pridobivanjem novih kadrov. Cilje, ki so opredeljeni z rastjo prihodkov, z rastjo dobička in stabilno dividendno politiko, bomo zagotavljali z uravnavanjem in povezovanjem dejavnikov znotraj podjetja in iz okolja.«

1.2 Opis podjetja Alpetour Potovalna agencija, d. d.

Začetek družbe Alpetour Potovalna agencija sega v leto 1947, ko sta bili ustanovljeni družbi Mestno avtopodjetje Škofja Loka in Mestno avtoprevoznništvo Kranj. Poleg glavne dejavnosti prevoza potnikov sta podjetji širili svojo dejavnost tudi na turistično in gostinsko dejavnost. Tako sta podjetji imeli v lasti hotel v Kranju, gondolsko žičnico na Vogel ter upravljali z žičnicami na Krvavcu. Podjetji sta se nato leta 1975 združili v enotno podjetje Alpetour Škofja Loka. Leta 1997 je prišlo do zaključitve lastninskega preoblikovanja ter novega imena, in sicer Alpetour Potovalna agencija, d. d., ki je oblikovana kot delniška družba. Osnovna dejavnost družbe je torej prevoz potnikov v cestnem prometu, dopolnilna pa vzdrževanje vozil, rent-a-car, trgovinska in turistična dejavnost (O družbi (Alpetour Potovalna Agencija, d.d.), 2009).

V letu 2007 je družba Alpetour Potovalna agencija, d. d., realizirala prihodke od prodaje v višini 13,6 milijonov evrov, kar je za 5 % manj kot v letu 2006. Čisti poslovni izid pa je znašal 288 tisoč evrov.

Strukturo prihodkov od prodaje (Letno poročilo 2007 podjetja Alpetour Potovalna Agencija d. d., str. 19) v letu 2007 lahko razvrstimo v tri skupine virov, in sicer na:

- redni prevoz, ki predstavlja 62,3 %,
- občasni prevoz, ki predstavlja 19,5 %,
- vzdrževanje, turizem in ostali prihodki, predstavljajo 18,2 % virov.

V Tabeli 2 je prikazana struktura zaposlenih v podjetju Alpetour Potovalna agencija. Iz tabele lahko razberemo, da tudi tukaj prevladujejo zaposleni z nižjo stopnjo izobrazbe, delež s IV. ali nižjo stopnjo izobrazbe tako predstavlja 72,4 %. V primerjavi z Avrigom ima Alpetour večji delež zaposlenih z vsaj VI. ali višjo stopnjo izobrazbe, in sicer ta delež znaša 9,1 %. Poleg tega ima tudi dva zaposlena z VIII. stopnjo izobrazbe.

Tabela 2: Struktura zaposlenih v podjetju Alpetour

Stopnja izobrazbe	Število zaposlenih	Delež (%)
I. in II.	43	13,5 %
III. in IV.	188	58,9 %
V.	59	18,5 %
VI.	15	4,7 %
VII.	12	3,8 %
VIII.	2	0,6 %
Skupaj	319	100,0 %

Vir: Letno poročilo 2007 podjetja Alpetour Potovalna agencija, d. d., 2008, str.33.

Poslanstvo družbe (Letno poročilo 2007 podjetja Alpetour Potovalna agencija d. d., str. 8) je opredeljeno takole: »Poslanstvo družbe z vidika etike in družbene odgovornosti je, da nadaljujemo dolgoletno tradicijo prevoza potnikov v cestnem prometu, ki mora biti varen, točen, sodoben in potnikom prijazen. Uresničevanje poslanstva je možno le z usmerjenim delovanjem podjetja, kar lahko dosežemo z jasno vizijo, ki je na področju glavne dejavnosti in turistične dejavnosti usmerjena v povečanje tržnega deleža v gorenjski in z njo neposredno povezanimi regijami.«

1.3 Opis podjetja Izletnik Celje, d. d.

Od vseh proučevanih podjetij ima Izletnik Celje najdaljšo zgodovino, saj je bilo ustanovljeno že daljnega leta 1929, takrat pod imenom Avtobus mesta Celja. Prvo leto poslovanja so začeli z dvema avtobusoma, vendar se je njihov vozni park počasi začel širiti. Druga svetovna vojna je pustila na podjetju močne posledice, saj so po vojni začeli spet s samo dvema avtobusoma, vendar pa so do sredine petdesetih let močno povečali ter obnovili vozni park. Ime Izletnik je podjetje privzelo v letu 1964 ter ga obdržalo do današnjih dni. Leta 1967 je Izletnik Celje razširil svojo dejavnost ter se začel ukvarjati z gostinstvom, tako so tistega leta začeli z izgradnjo zimsko-športnega centra na Golteh. Skozi desetletja prejšnjega stoletja je bil Izletnik Celje oblikovan v različne organizacijske oblike, dokler se ni leta 1995 po lastninskem preoblikovanju preoblikoval v delniško družbo in tako pridobil ime Izletnik Celje, d. d., katero uporablja še danes. Trenutno je podjetje v lasti skupine Viator Vektor in tako vsakodnevno prevažata potnike na mestnih, primestnih, medkrajevnih linijah ter turističnih vožnjah z 220 avtobusi. Poleg glavne dejavnosti v okviru podjetja delujejo še servisne delavnice, avto šola ter turistična agencija ITA (O podjetju (Izletnik Celje, d.d.), 2009).

V letu 2007 je družba Izletnik Celje, d. d., realizirala prihodke od prodaje v višini 15,5 milijonov evrov, kar je za slabe 3 % več kot v letu 2006. Čisti poslovni izid pa je znašal 106 tisoč evrov.

Strukturo prihodkov od prodaje (Letno poročilo 2007 podjetja Izletnik Celje d. d., str. 14) v letu 2007 lahko razvrstimo v tri skupine virov, in sicer na:

- redni prevoz, ki predstavlja 47,4 %,
- občasni prevoz, ki predstavlja 28,8 %,
- turizem, vzdrževanje, avtošola in ostali prihodki, predstavljajo 23,8 % virov.

V Tabeli 3 je prikazana struktura zaposlenih v podjetju Izletnik Celje. Med proučevanimi podjetji ima prav Izletnik Celje največje število zaposlenih, prav tako ima največji delež zaposlenih s IV. ali nižjo stopnjo zaposlenih, saj le-ti predstavljajo 79,8 % vseh zaposlenih.

Tabela 3: Struktura zaposlenih v podjetju Izletnik Celje

Stopnja izobrazbe	Število zaposlenih	Delež (%)
I., II. In III.	88	24,2 %
IV.	202	55,6 %
V.	51	14,0 %
VI.	11	3,0 %
VII.	11	3,0 %
Skupaj	363	100,0 %

Vir: Letno poročilo 2007 podjetja Izletnik Celje, d. d., 2008, str. 23.

Poslanstvo družbe (Letno poročilo 2007 podjetja Izletnik Celje d. d., str. 8) je opredeljeno takole: »Zagotavljanje učinkovitega in varnega prevoza potnikov v cestnem potniškem prometu ter učinkovito izvajanje vseh ostalih naših dejavnosti. V poslanstvu je opredeljena naša vsakodnevna dejavnost, naš temeljni namen poslovanja, osnovna usmeritev in vloga družbe v dejavnosti.«

Glede na strukturo prihodkov od prodaje ima Alpetour najbolj ustrezno sestavo, kajti z osnovno dejavnostjo je v letu 2007 ustvaril 81,8 % vseh prihodkov od prodaje, medtem ko je iz preostalih dejavnosti ustvaril dobrih 18 % prihodkov od prodaje. Preostali podjetji imata podobno sestavo, vendar pa je delež osnovne dejavnosti v prihodkih nekoliko nižji, pri obeh je le-ta delež znašal približno 76 %.

2 ANALIZA POSLOVANJA

Analiza poslovanja nam omogoča seznanitev s poslovanjem konkretnega podjetja ter nam v nadaljevanju služi za izboljšanje poslovanja le-tega. Poznamo tri vidike določanja namena analize poslovanja, in sicer: ekonomski, ker nam pomaga pri izboljšanju poslovanja podjetja; organizacijski, ker je potrebno podrobno spoznati podjetje ter

uporabniški vidik, ker je analiza odvisna od interesov uporabnikov analize (Pučko, 2004, str. 10).

Slovenski računovodski standardi (SRS, 2006, str. 171) opredeljujejo računovodsko analiziranje oziroma proučevanje takole: »Računovodsko proučevanje je del celotnega proučevanja, ki je tesno povezano s sestavljanjem računovodskih poročil o načrtovanih in uresničenih poslovnih procesih in stanjih. Povečuje kakovost računovodskih informacij, ki pojasnjujejo stanje in dosežke pri delovanju, ter podlage za izboljšavo procesov in stanj.«

Vsaka analiza nastaja na zahtevo uporabnika, torej so tudi informacije, ki jih daje analiza različne. Tako jih uporabniki lahko delimo glede na informacije, ki jih potrebujejo. Zunanji uporabniki so tako posojilodajalci, dobavitelji, kupci ter delničarji, med notranje uporabnike pa spadajo predvsem ljudje znotraj družbe, torej predvsem menedžerji (Samuels, Brayshaw & Craner, 1995, str. 5).

Pri analiziranju računovodskih izkazov pogostokrat uporabljamo tri vrste analiz, in sicer: vodoravno in navpično analizo ter analizo s kazalniki. Pri **vodoravni analizi** primerjamo postavke v računovodskih izkazih predhodnega obdobja s postavkami zadnjega obdobja (Hočevar, Igličar & Zaman, 2001, str. 401). Ker gre za primerjavo istih postavk med leti tej analizi pravimo tudi analiza trenda. Vodoravna analiza nam omogoča zaznati spremembe v posamezni postavki med leti, tako je ta sprememba lahko izražena v vrednosti ali v odstotku. Pri **navpični analizi** primerjamo posamezne postavke v računovodskih izkazih z izbrano osnovo znotraj istega leta, prikazuje nam relativen delež. Kot osnovo lahko na aktivni strani bilance izberemo stalna sredstva, medtem ko na pasivni strani bilance celotne obveznosti do virov sredstev. Navpična analiza nam omogoča primerjavo konkurenčnih podjetij, ne glede na velikost podjetja. Tako lahko primerjamo majhna podjetja z veliki podjetji. Tretja vrsta analiz je **analiza s kazalniki**, ki nam prikazujejo matematično povezavo med dvema količinama. Poznamo tri vrste kazalnikov, in sicer: stopnjo udeležbe, indeks ter koeficient. Kazalnik kot sam nima prevelikega pomena oziroma vrednosti, vendar ob primerjavi z vrednostjo istega kazalnika znotraj podjetja v različnih letih ali ob primerjavi z vrednostjo kazalnika sorodnih podjetij ali ob primerjavi z vrednostjo kazalnikov panoge, pridobi na moči in uporabnosti (Weygandt & Kieso, 1995, str. 629–635).

3 ANALIZA BILANCE STANJA

Bilanca stanja prikazuje na eni strani sredstva na drugi strani pa obveznosti do virov sredstev določenega podjetja na točno določen dan, torej je bilanca stanja statični računovodski izkaz. Prikazuje nam premoženje, s katerim podjetje razpolaga, ter vire

financiranja, s katerimi financira to premoženje. Prikazuje nam strukturo sredstev ter strukturo obveznosti do virov sredstev. Ločimo aktivno ter pasivno stran bilance, in sicer je aktivna stran tista, ki prikazuje sredstva, pasivna pa prikazuje obveznosti do virov sredstev (Hočevar et al, str. 234–235).

Bilanca stanja mora biti vedno v ravnotežju, saj se mora vrednost sredstev vedno ujemati z vrednostjo obveznosti do virov sredstev, ki so vir financiranja teh sredstev. Bilance stanj lahko razvrščamo po različnih kriterijih, eden od njih je na redne ter izredne bilance stanj. Tako v prvo skupino spadajo bilance stanj, ki so narejene za v naprej znane trenutke in so predpisane z gospodarsko zakonodajo, računovodskimi standardi (v Sloveniji so predpisani s Slovenskimi računovodskimi standardi ali z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja) ali notranjimi predpisi poslovnega sistema. V drugo skupino spadajo bilance stanj, ki so narejene ob izrednih dogodkih, kot so na primer združitve, združitve, sanacija, likvidacija. Poleg tega je ena izmed pomembnih delitev bilanc stanj za javnost ter bilanc stanj za notranje uporabnike. Prve so narejene z zahtevami zunanjih uporabnikov, med katere spadajo dosedanci ter potencialni vlagatelji, dobavitelji ter druga zainteresirana širša javnost, druge pa so narejene s potrebami notranjih uporabnikov (Melavc & Milost, 2003, str. 138).

Po SRS 2006 (SRS, 2006, str. 131) velja: »Izkaz stanja je temeljni računovodski izkaz, v katerem je resnično in pošteno prikazano stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov v določenem trenutku (na koncu poslovnega leta ali medletnega obdobja), za katero se sestavlja.«

Za analizo bom prikazal strukturo sredstev in strukturo obveznosti do virov sredstev obravnavanih podjetij, prav tako pa tudi celotne dejavnosti ter te podatke med seboj analiziral.

3.1 Analiza sredstev

Vsako podjetje razpolaga s sredstvi, kar velja tako za pridobitna kot tudi nepridobitna podjetja, ki so premoženje podjetja, saj v vsakem trenutku razpolaga z njimi. Značilnost sredstev je, da dajejo podjetju koristi, saj preko njih opravljajo dejavnost. Pogosto jih imenujemo aktiva organizacije, saj so prikazana na aktivni strani bilance stanja. Med sredstvi se torej izkazuje kaj ima podjetje v lasti ter prav tako tudi vse kar ima podjetje v finančnem najemu (Turk et al., 2004a, 89–90).

Sredstva so torej viri, ki zagotavljajo podjetju prihodnje ekonomske koristi, torej po eni strani povečujejo denarne prитоke oziroma po drugi strani zmanjšujejo denarne odtok.

Poznamo več vrst delitev sredstev, ena izmed njih je delitev na monetarna in ne-monetarna sredstva. V prvo skupino tako spadajo denar ter vse terjatve, tudi finančne naložbe, ki jih bo podjetje prejelo v denarni obliki. V drugo skupino pa spadajo vsa ostala, kot so zaloge, nepremičnine, zgradbe, torej vsa tista sredstva od katerih v prihodnosti ne pričakujemo, da se bodo spremenila v denarno obliko (Stickney, 1996, str. 9–10).

Poleg zgoraj omenjene delitve sredstev poznam tudi delitev glede na to kako se sredstva uporabljajo v podjetju. Sredstva, ki se uporabljajo neposredno v podjetju imenujemo poslovna sredstva, mednje spadajo tako osnovna kot obratna sredstva. Poleg teh sredstev imamo tudi sredstva, ki se v podjetju uporabljajo posredno, mednje spadajo finančne naložbe (Turk, 2003, str. 215–217).

Osnovna ter obratna sredstva ločimo glede na njihovo hitrost preoblikovanja, torej glede na koeficient obračanja, ki nam pove kolikokrat se sredstva tekom leta obrnejo in je podlaga za razmejitev med osnovna ter obratna sredstva. Tista sredstva, ki imajo koeficient obračanja manjši od 1, so osnovna sredstva, saj se ta sredstva obrnejo enkrat v več kot letu dni. Sredstva, katerih koeficient obračanja je večji od 1, spadajo med gibljiva sredstva, kajti ta sredstva se obrnejo v manj kot letu dni (Turk, Melavc & Korošec, 2004b, str. 49).

Turk (2003, str. 216) pravi takole: »Z **osnovnimi sredstvi** razumemo stvari in pravice, ki zaradi sodelovanja v poslovnem procesu postopno prenašajo svojo vrednost na poslovne učinke in se vračajo v svojo prvotno pojavno obliko praviloma v obdobju, daljšem od leta dni. Z **obratnimi sredstvi** razumemo stvari, pravice in denar, ki se zaradi sodelovanja v poslovnem procesu porabijo, prehajajo iz ene pojavne oblike v drugo in se vračajo v prvotno pojavno obliko praviloma v obdobju, krajšem od leta dni.«

Med finančne naložbe spadajo dolgoročno ter kratkoročno dana posojila in naložbe v kapital drugih družb. Ta sredstva se posredno pojavljajo v gospodarski družbi, saj poslovanje družbe, s katerimi ustvarja prihodke iz poslovanja ni odvisno od njih (Turk, 2003, str. 234).

V Tabeli 4 (na str. 10) je predstavljena struktura sredstev vseh proučevanih podjetij ter tudi dejavnosti. Sredstva proučevanih podjetij kot tudi dejavnosti so v izkazu bilance stanj razdeljena po novih računovodskih standardih in sicer na dolgoročna ter kratkoročna sredstva. Delitev sredstev na stalna ter gibljiva sredstva sem izračunal kot jih opisuje Koletnik (2006, str. 255), ki pojasnjuje celotne podpostavke tako stalnih kot tudi gibljivih sredstev. Za proučevana podjetja Avrigo, Alpetour ter Izletnik Celje je značilno, da prevladujejo stalna sredstva.

Tabela 4: Obseg (v EUR) in struktura (v %) sredstev proučevanih podjetij in dejavnosti v letu 2007

Postavke	AVRIGO		ALPETOUR		IZLETNIK CELJE		DEJAVNOST	
	2007	%	2007	%	2007	%	2007	%
1. Stalna sredstva	11.161.088	86,6	18.181.403	89,1	14.689.256	84,9	88.213.824	77,3
Neopredmetena sredstva	15.223	0,1	121.938	0,6	74.078	0,4	640.153	0,6
Opredmetena osnovna sredstva	10.058.643	78,1	13.536.591	66,4	11.904.481	68,8	78.113.578	68,5
Naložbene nepremičnine	47.511	0,4	2.712.195	13,3	0	0,0	2.790.565	2,4
Dolg. finančne naložbe	1.039.711	8,1	1.810.679	8,9	2.710.697	15,7	6.669.528	5,8
2. Gibljiva sredstva	1.719.713	13,4	2.219.785	10,9	2.615.989	15,1	25.873.187	22,7
Sredstva za prodajo	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Zaloge	102.056	0,8	226.868	1,1	245.569	1,4	2.141.084	1,9
Krat. finančne naložbe	250	0,0	9.159	0,0	2.560	0,0	2.520.302	2,2
Krat. in dolg. poslovne terjatve	1.453.680	11,3	1.184.600	5,8	1.974.762	11,4	17.113.987	15,0
Odložene terjatve za davek	55.009	0,4	148.446	0,7	111.773	0,6	1.494.887	1,3
Denarna sredstva	82.719	0,6	510.829	2,5	278.322	1,6	2.043.472	1,8
Kratk. aktivne časovne razmejitev	25.999	0,2	139.883	0,7	3.003	0,0	559.455	0,5
SKUPAJ	12.880.801	100,0	20.401.188	100,0	17.305.245	100,0	114.087.011	100,0

Vir: Bilanca stanj podjetij na dan 31. 12. 2007; Finančni podatki za panogo I 60.212 Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah za leto 2007.

3.1.1 Stalna sredstva

Glede na obliko lahko stalna sredstva razčlenimo na (Koletnik, 2006, str. 255):

- neopredmetena sredstva,
- opredmetena osnovna sredstva,
- naložbene nepremičnine,
- dolgoročne finančne naložbe.

Opredmeteno osnovno sredstvo (SRS, 2006, str. 7) je: »Sredstvo v lasti ali finančnem najemu, ki se uporablja pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev oziroma dajanju v najem ali za pisarniške namene ter se bo po pričakovanjih uporabljajo v več kot enem obračunskem obdobju.«

Med opredmetena osnovna sredstva spadajo zemljišča, zgradbe, proizvodne naprave in stroji, druge naprave in oprema, biološka sredstva, sredstva v izgradnji ter podjetja za pridobitev osnovnih sredstev.

Naložbena nepremičnina (SRS, 2006, str. 44) je: »Nepremičnina, posedovana, da bi prinašala najemnino in/ali povečala vrednost dolgoročne naložbe. Med naložbene nepremičnine spadajo:

- zemljišča, posedovana za povečanje vrednosti dolgoročne naložbe, in ne za prodajo v bližnji prihodnosti v rednem poslovanju,

- zemljišča, za katera podjetje ni določilo prihodnje uporabe,
- zgradbe v lasti ali finančnem najemu oddane v enkratni ali večkratni poslovni najem,
- prazne zgradbe, posedovane za oddajo v enkratni ali večkratni poslovni najem.«

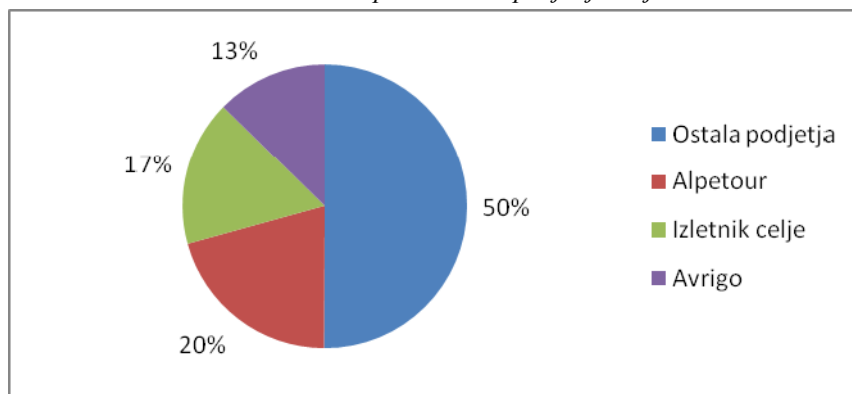
Dolgoročne finančne naložbe so sredstva, naložena v druge družbe, in sicer za obdobje daljše od enega leta, torej se z njimi ne trguje. Njihov poglavitni namen je pridobivanje finančnih prihodkov ter večanje vrednosti vloženi sredstev (Hočevar et al., 2001, str. 47).

Stalna sredstva so po obsegu večja od osnovnih sredstev, saj poleg opredmetenih in neopredmetenih sredstev, ki so del osnovnih sredstev, vsebujejo tudi dolgoročne finančne naložbe. Poleg tega so stalna sredstva po obsegu manjša od dolgoročnih sredstev, saj ne vsebujejo dolgoročnih poslovnih terjatev ter odloženih terjatev za davek, ki so vključene v gibljiva sredstva (Hočevar et al., 2001, str. 39).

Na podlagi podatkov iz Tabele 4 (na str. 10) je razvidno, da je med proučevanimi podjetji največji delež stalnih sredstev med celotnimi sredstvi imel Alpetour, in sicer je le-ta v letu 2007 znašal 89,12 %, sledi mu Avrigo z 86,65 %, najmanjši delež stalnih sredstev je imel Izletnik Celje, in sicer 84,88 %. Vsa proučevana podjetja so izkazala večji delež stalnih sredstev med celotnimi sredstvi kot dejavnost v povprečju, saj je delež dejavnosti znašal le 77,32 %. Med vsemi proučevanimi podjetji ter dejavnostjo največji delež sredstev predstavljajo opredmetena osnovna sredstva, največji delež je tako imel Avrigo, in sicer dobrih 78 %, kar je precej več kot dejavnost, katere delež je dosegel dobrih 68 %. Delež opredmetenih sredstev preostalih dveh podjetij ni močno odstopal od povprečja dejavnosti. Poleg tega ob pogledu na Tabelo 4 (na str. 10) je razvidno, da delež naložbenih nepremičnin Alpetourja močno odstopa od povprečja dejavnosti, saj le-ta znaša kar 13,29 %, in so tako močan vir prihodkov iz naslova najemnin. Največji delež dolgoročnih finančnih naložb je med proučevanimi podjetji imel Izletnik Celje, saj so le-te znašale dobrih 15 %, kar je slabih 10 odstotnih točk več kot znaša povprečje dejavnosti.

Slika 1 (na str. 12) prikazuje, kakšen je bil delež stalnih sredstev proučevanih podjetij v letu 2007 v celotni dejavnosti I 60.212. Proučevana podjetja spadajo med večja podjetja v dejavnosti, kajti njihov skupni delež stalnih sredstev obsega kar 51 % vseh stalnih sredstev dejavnosti, iz tega sledi, da so ostala podjetja v dejavnosti imela 49 % stalnih sredstev celotne dejavnosti. Največji delež stalnih sredstev v dejavnosti je med proučevanimi podjetji imel Alpetour, in sicer je le-ta znašal 21 %, sledi mu Izletnik Celje s 17 % deležem stalnih sredstev v celotni dejavnosti, najmanjši delež med vsemi proučevanimi podjetji pa je imel Avrigo, in sicer 13 %.

Slika 1: Delež stalnih sredstev proučevanih podjetij v dejavnosti I 60.212

Vir: Bilanca stanj podjetij na dan 31. 12. 2007; Finančni podatki za panogo I 60.212 Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah za leto 2007.

3.1.2 Gibljiva sredstva

Med gibljiva sredstva uvrščamo sredstva za prodajo, zaloge, kratkoročne finančne naložbe, dolgoročne ter kratkoročne poslovne terjatve, denarna sredstva in kratkoročne aktivne časovne razmejitve.

Treba je poudariti, da se gibljiva sredstva razlikujejo tako od obratnih kot tudi od kratkoročnih sredstev, in sicer so širši pojem od obratnih sredstev, saj vsebujejo kratkoročne finančne naložbe, ter so širši pojem od kratkoročnih sredstev, saj vključujejo dolgoročne poslovne terjatve (Hočevar et al, 2001, str. 49).

Na podlagi Tabele 4 (na str. 10) je razvidno, da je največji delež gibljivih sredstev med proučevanimi podjetji v letu 2007 imel Izletnik Celje, in sicer je ta znašal 15,22 % celotnih sredstev, sledi mu Avrigo s 13,55 %, najmanjši delež gibljivih sredstev pa je v obravnavanem obdobju imel Alpetour, in sicer je le-ta znašal 10,88 %. Vsa proučevana podjetja so imela manjši delež gibljivih sredstev od celotne dejavnosti, saj je le-ta znašal kar 22,68 % celotnih sredstev. Največja skupina gibljivih sredstev in edina omembe vredna so poslovne terjatve, saj vse ostale postavke predstavljajo majhen delež celotnih sredstev. Največji delež poslovnih terjatev med proučevanimi podjetji je imel Izletnik Celje, in sicer so te znašale približno 2 milijona evrov oziroma 11,41 % celotnih sredstev. Sledi mu Avrigo z 11,29 odstotnim deležem poslovnih terjatev, najmanjši delež pa je imel Alpetour, in sicer le 5,81 %. Vsa podjetja so imela nižji delež poslovnih terjatev kot dejavnost, saj je le-ta znašal 15 %.

3.2 Analiza obveznosti do virov sredstev

Medtem ko nam sredstva dajejo odgovor na vprašanje pojavne oblike premoženja, s katerimi razpolaga poslovni sistem v določenem trenutku, nam obveznosti do virov sredstev dajejo odgovor na vprašanje lastništva nad sredstvi. Najpomembnejši vir financiranja poslovnega sistema so običajno njihovi lastniki – vlagatelji kapitala. Poleg teh kot vir financiranja nastopajo tudi posojilodajalci, do katerih ima podjetje neporavnane obveznosti, dobavitelji, zaposleni ter drugi (Milost, 1997, str. 81).

Obveznosti do virov sredstev ločimo tudi na podlagi tega ali gre za lastne oziroma notranje vire ali za tuje oziroma zunanje vire. Med lastne vire uvrščamo kapital, medtem ko med zunanje vire uvrščamo vse druge vire, ki niso pridobljena znotraj podjetja, ampak izven njega. Tako med te vire uvrščamo obveznosti do dobaviteljev, posojilodajalcev ter do drugih.

Obveznosti do virov sredstev ločimo na kratkoročne ter dolgoročne obveznosti.

Kratkoročne obveznosti do virov sredstev delimo na:

- kratkoročne finančne in poslovne obveznosti,
- kratkoročne pasivne časovne razmejitve.

Dolgoročne obveznosti do virov sredstev delimo na:

- kapital,
- dolgoročne rezervacije,
- dolgoročne finančne in poslovne obveznosti.

Od vseh postavk bilance stanj je prav kapital ena izmed najpomembnejših kategorij, kajti predstavlja lastništvo podjetja, ki je odvisno od vplačila delniškega kapitala lastnikov. Predstavlja trajni vir financiranja, saj obveznosti do lastnikov ne zapadejo pred prenehanjem poslovanja podjetja. Če od sredstev odštejemo vse dolgove dobimo kapital (Zadravec, 2003, str. 84–85).

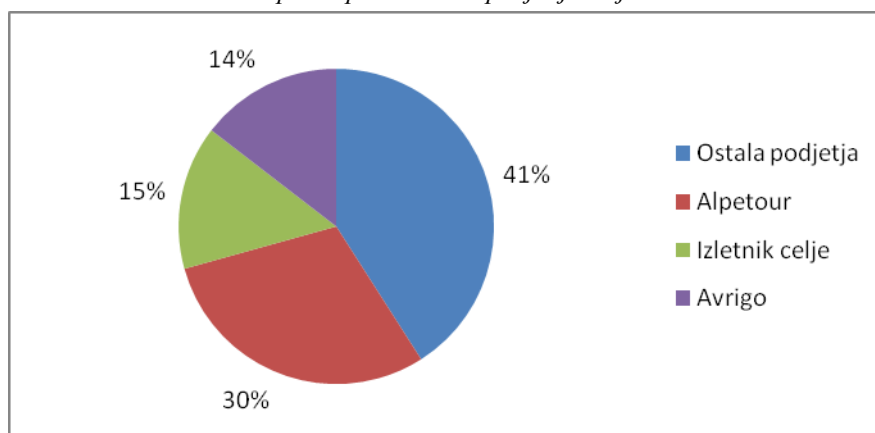
Slovenski računovodski standardi (SRS, 2006, str. 51) razčlenjujejo kapital na: »Vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, preneseni čisti dobiček iz prejšnjih let ali prenesena izguba iz prejšnjih let, presežek iz prevrednotenja in prehodno še ne razdeljeni čisti dobiček ali še ne poravnana čista izguba poslovnega leta.«

Vpoklicani oziroma osnovni kapital je kapital, katerega so vplačali lastniki podjetja. Glede na vrsto podjetij poznamo tri vrste vpoklicanega oziroma osnovnega kapitala, in sicer:

delniški kapital (delniška družba), kapital z deleži (družba z omejeno odgovornostjo) ter kapitalska vloga (osebna družba) (Hočevar et al., 2001, str. 65). *Kapitalske rezerve* predstavljajo naknadna vplačila kapitala ali vplačila, ki jih podjetje pridobi z izdajo obveznic. *Rezerve iz dobička* predstavljajo zadržan dobiček, katerega namen je poravnavanje prihodnjih izgub, ki se lahko pojavijo. *Presežek iz prevrednotenja* je v neposredni povezavi s sredstvi oziroma z prevrednotenjem sredstev, kot so prevrednotenje osnovnih sredstev ali finančnih naložb. Na primer, ko opravimo novo cenitev nepremičnine, ki je po vrednosti višja kot prejšnja vrednost in se torej s tem na eni strani sredstva povečajo, na strani obveznosti pa povečamo presežek iz prevrednotenja. *Preneseni čisti dobiček* je dobiček iz prejšnjih let, ki ni bil razporejen v rezerve oziroma porabljen za dividende. *Prenesena čista izguba* je izguba iz prejšnjih let, ki še ni bila poravnana in torej zmanjšuje vrednost kapitala.

Slika 2 prikazuje delež kapitala proučevanih podjetij v celotni dejavnosti I 60.212. Največji delež kapitala v dejavnosti je med proučevanimi podjetji imel Alpetour, in sicer je leta znašal 30 %, sledita mu Avrigo ter Izletnik Celje z enakim deležema kapitala, in sicer 15 %. Iz tega sledi, da je skupni delež kapitala obravnavanih podjetij v celotni dejavnosti letu 2007 predstavljal kar 60 % kapitala celotne dejavnosti, medtem ko so ostala podjetja v dejavnosti imela samo 40 % kapitala celotne dejavnosti.

Slika 2: Delež kapitala proučevanih podjetij v dejavnosti I 60.212

Vir: Bilanca stanj podjetij na dan 31. 12. 2007; Finančni podatki za panogo I 60.212 Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah za leto 2007.

V Tabeli 5 (na str. 15) je prikazan obseg in struktura obveznosti do virov sredstev proučevanih podjetij in dejavnosti za leto 2007.

Tabela 5: Obseg (v EUR) in struktura (%) obveznosti do virov sredstev proučevanih podjetij in dejavnosti v letu 2007

Postavke	AVRIGO		ALPETOUR		IZLETNIK CELJE		DEJAVNOST	
	2007	%	2007	%	2007	%	2007	%
1. Kapital	7.332.762	56,93	14.981.925	73,44	7.449.199	43,05	50.403.724	44,18
1.1. Osnovni kapital	1.410.474	10,95	3.220.088	15,78	947.384	5,47	13.494.188	11,83
1.2. Kapitalske rezerve	2.172.206	16,86	8.641.364	42,36	3.474.287	20,08	24.543.036	21,51
1.3 Rezerve iz dobička	2.361.127	18,33	402.949	1,98	2.838.993	16,41	7.951.577	6,97
1.4. Presežek iz prevrednotenja	0	0,00	79	0,00	0	0,00	312.465	0,27
1.5 Preneseni čisti poslovni izid	1.199.056	9,31	2.429.661	11,91	82.090	0,47	3.174.982	2,78
1.6 Čisti poslovni izid poslovnega leta	189.899	1,47	287.784	1,41	106.445	0,62	927.476	0,81
2. Rezervacije	358.894	2,79	962.316	4,72	631.583	3,65	3.601.862	3,16
3. Finančne in poslovne obveznosti	5.177.525	40,20	4.269.271	20,93	9.107.323	52,63	59.403.873	52,07
3.1. Dolgoročne obveznosti	1.831.761	14,22	1.448.986	7,10	3.351.239	19,37	13.752.231	12,05
3.2. Kratkoročne obveznosti	3.345.764	25,97	2.820.285	13,82	5.756.084	33,26	45.651.642	40,01
4. Pasivne časovne razmejitve	11.620	0,09	187.676	0,92	117.140	0,68	677.552	0,59
5. OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	12.880.801	100	20.401.188	100	17.305.245	100	114.087.011	100

Vir: Bilanca stanj podjetij na dan 31. 12. 2007; Finančni podatki za panogo I 60.212 Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah za leto 2007.

Kot je razvidno iz Tabele 5 je delež kapitala v celotni pasivi različen med proučevanimi podjetji. Delež kapitala je v pasivi povprečnega podjetja v dejavnosti na dan 31. 12. 2007 znašal 44,18 %, kar pomeni, da podjetja financirajo svoje storitve v večji meri z zunanjimi viri (55,82 %), kot pa lastnimi viri (44,18 %). Temu trendu sledi podjetje Izletnik Celje, saj ima tudi najmanjši delež kapitala v pasivi med proučevanimi podjetji, in sicer le-ta znaša 43,05 %. Nekoliko višji delež kapitala v pasivi je imel Avrigo, in sicer 56,93 %. Najvišji delež pa je imel Alpetour, in sicer je le-ta znašal kar 73,44 %, kar je močno nad povprečjem dejavnosti. Glede na te podatke lahko sklepamo, da je za zunanje vlagatelje najbolj zanimiv Alpetour, saj je njegov delež zunanjega financiranja najmanjši in tako za vlagatelje predstavlja najmanjše tveganje in se lahko še dodatno zadolžuje, medtem ko je za zunanje vlagatelje najmanj zanimiv Izletnik Celje.

V strukturi kapitala največji delež predstavljajo kapitalske rezerve, in sicer pri dejavnosti kapitalske rezerve predstavljajo dobrih 21 % vseh obveznosti. Največji delež teh rezerv med celotnimi obveznostmi je imel Alpetour, ki je močno odstopal od povprečja, saj so znašale kar 42,36 %, medtem ko sta ostali podjetji imeli ta delež blizu povprečja dejavnosti.

V drugo skupino obveznosti do virov sredstev spadajo rezervacije, ki predstavljajo odložene prihodke, oblikovane za pokrivanje odhodkov, ki bodo nastali nekje v obdobju daljšem od leta in se za njih točno ne ve kdaj se bodo pojavili. Torej je glavni namen rezervacij ta, da je za vnaprej vračunanane odhodke potrebno zbrati prihodke, ki bodo le-te odhodke pokrivali. V tej skupini obveznosti se največkrat pojavljajo obveznosti za odpravnine ob upokojitvah, za jubilejne nagrade in druge (SRS, 2006, str. 62).

Najmanjši delež rezervacij je imel Avrigo, ki je edini imel nižji delež od celotne dejavnosti. Rezervacije Avrigo so tako na dan 31. 12. 2007 znašala 358.894 evrov oziroma 2,79 % vseh obveznosti. Nekoliko večji delež je imel Izletnik Celje, in sicer 3,65 %, medtem ko je delež rezervacij v vseh obveznostih Alpetourja znašal 4,72 %. Skoraj celotni delež teh rezervacij so v vseh obravnavanih podjetjih predstavljale rezervacije za odpravnine pri upokojitvah.

Obveznosti iz naslova dolgov so glede na zapadlost le-teh kratkoročne ali dolgoročne. Dolgoročne obveznosti so obveznosti v zvezi s financiranjem sredstev, ki jih je treba v obdobju, daljšem od leta dni, vrniti oz poravnati. Obveznosti predstavljajo za podjetje največje tveganje (White, Sondhi & Fried, 1993, str. 219).

Kot je razvidno iz Tabele 5 (na str. 15) je bil delež finančnih in poslovnih dolgov v vseh obveznostih na dan 31. 12. 2007 med proučevanimi podjetji največji pri Izletniku Celju, in sicer je le-ta znašal 52,63 % oziroma dobrih 9 milijonov evrov. Od tega so kratkoročne obveznosti znašale 5,7 milijona evrov (33,26 %), dolgoročne obveznosti pa 3,3 milijona evrov (19,37 %). Najmanj zadolžen med proučevanimi podjetji je bil Alpetour, saj je na dan 31. 12. 2007 imel najmanjši delež dolgov med obveznostmi do virov sredstev, le-ti so znašali 27,19 %. Tako Alpetour kot Avrigo sta na dan 31. 12. 2007 imela manjši delež finančnih in poslovnih dolgov kot povprečno podjetje v dejavnosti, torej sta bila manj zadolžena od povprečnega podjetja v dejavnosti, medtem ko je Izletnik Celje spadal v skupino tistih podjetij, ki so bolj zadolžena od povprečnega podjetja v dejavnosti.

4 ANALIZA IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

Zadravec (2003, str. 103) glede izkaza poslovnega izida pravi takole: »Izkaz poslovnega izida je temeljni računovodski izkaz, ki prikazuje, koliko prihodkov je podjetje ustvarilo v enem letu, koliko je bilo odhodkov in kakšen poslovni izid ustreza takšnemu poslovanju. Poslovni izid je torej razlika med prihodki in odhodki in je tako lahko pozitiven, v tem primeru govorimo o dobičku, ali negativen, v tem primeru govorimo o izgubi. Med prihodke upoštevamo vse poslovne dogodke ob njegovem nastanku, z njihovimi obračuni in ne ob njihovem izplačilu, izkaz poslovnega izida torej temelji na zaračunani prodaji in ne na plačani prodaji.«

Izkaz uspeha je možno prikazati v dveh različicah, in sicer po nemški ali po angloameriški različici. Ti dve različici se razlikujeta po prikazovanju stroškov v izkazu poslovnega izida. Tako nemška različica prikazuje stroške po naravnih vrstah, kot so materialni stroški, stroški storitev, stroški dela, medtem ko angloameriška različica prikazuje stroške po

funkcionalnih skupinah, in sicer kot stroške proizvodnje, prodaje in uprave (Zadravec, 2003, str. 104–105).

Poslovno uspešnost torej poskušamo analizirati skozi izkaz poslovnega izida. V nadaljevanju bom analiziral izkaz poslovnega izida po stopnjah, in sicer analizo prihodkov in odhodkov ter nato še analizo poslovnega izida.

4.1 Analiza prihodkov

Prihodki vplivajo na kapital preko poslovnega izida, ker predstavljajo povečanje gospodarskih koristi v danem obdobju in tako povečujejo vrednost sredstev ali zmanjšujejo vrednost dolgov. Poznamo več vrst prihodkov, in sicer poslovne, finančne ter izredne prihodke. *Poslovni prihodki* so sestavljeni iz prihodkov od prodaje ter drugih poslovnih prihodkov. Že sam pomen besede nam da vedeti, da gre za prihodke, ki so povezani s poslovnimi učinki. *Finančni prihodki* so prihodki, ki izhajajo iz naložb, torej so povezani tako s finančnimi naložbami kot tudi terjatvami. Poznamo dve vrsti finančnih prihodkov, in sicer tiste, ki so odvisni od poslovnega izida drugih podjetij in od katerih dobimo dividende, ter tiste, ki niso odvisni od poslovnega izida in od katerih dobimo prejete obresti. Poslovne ter finančne prihodke štejemo med redne prihodke, medtem ko nam že sam pojem *izredni prihodki*, da vedeti, da gre za prihodke, ki nastanejo zaradi neobičajnega povečanja sredstev oz. neobičajnega zmanjšanja dolgov (SRS, 2006, str. 101–102).

Obseg in struktura prihodkov proučevanih podjetij ter primerjava z dejavnostjo je prikazana v Tabeli 6.

Tabela 6: Obseg (v EUR) in struktura (%) prihodkov proučevanih podjetij in dejavnosti v letu 2007

Postavke	AVRIGO		ALPETOUR		IZLETNIK CELJE		DEJAVNOST	
	2007	%	2007	%	2007	%	2007	%
1. Poslovni prihodki	12.239.907	97,89	15.504.168	97,83	17.142.934	98,25	113.395.588	98,65
2. Finančni prihodki	76.485	0,61	120.218	0,76	223.977	1,28	756.216	0,66
3. Izredni prihodki	186.963	1,50	224.178	1,41	80.539	0,46	790.775	0,69
4. Skupaj prihodki	12.503.355	100,00	15.848.564	100,00	17.447.450	100,00	114.942.579	100,00

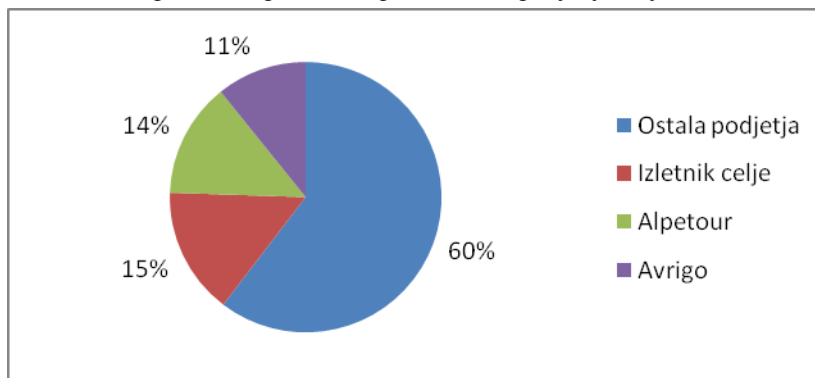
Vir: Izkaz poslovnega izida podjetij v letu 2007; Finančni podatki za panogo I 60.212 Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah za leto 2007.

Kot je razvidno iz Tabele 6 v vseh podjetjih v strukturi skupnih prihodkov največji delež predstavljajo poslovni prihodki, saj njihov odstotek znaša okrog 98 %. Če primerjamo delež poslovnih prihodkov obravnavanih podjetij z dejavnostjo, vidimo, da v letu 2007 ni bilo velikih odstopanj od povprečja. Poslovnim prihodkom sledijo finančni ter izredni prihodki, katerih deleža v celotnih prihodkih v dejavnosti sta skoraj enaka. Med obravnavanimi podjetji sta tako Avrigo ter Alpetour imela nekoliko manjši delež finančnih prihodkov kot pa Izletnik Celje, kar je povezano z dejstvom, da je prav Izletnik Celje imel

največji delež finančnih naložb, ki ustvarjajo finančne prihodke. Delež izrednih prihodkov tako Avriga kot Alpetoura je presegel delež Izletnika Celja. Delež finančnih prihodkov dejavnosti je v letu 2007 znašal 0,66 %, medtem ko je delež izrednih prihodkov v istem letu znašal 0,69 %.

Slika 3 prikazuje kolikšen je delež poslovnih prihodkov obravnavanih podjetij v celotne dejavnosti I 60.212.

Slika 3: Delež poslovnih prihodkov proučevanih podjetij v dejavnosti I 60.212

Vir: Izkaz poslovnega izida podjetij v letu 2007; Finančni podatki za panogo I 60.212 Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah za leto 2007.

Največji delež poslovnih prihodkov med proučevanimi podjetji v celotni dejavnosti je imel Izletnik Celje (15 %), sledi Alpetour (14 %) ter Avrigo (11 %). Skupni delež poslovnih prihodkov proučevanih podjetij je v letu 2007 predstavljal 40 % poslovnih prihodkov celotne dejavnosti. Iz tega je razvidno, da so ostala podjetja v dejavnosti dosegla 60 % prodaje celotne dejavnosti.

4.2 Analiza odhodkov

Kakor prihodki so tudi odhodki sestavni del poslovanja vsakega podjetja, saj zmanjšujejo sredstva ali povečujejo dolgove in so torej nasprotje prihodkom. Tako kot pri prihodkih tudi pri odhodkih ločimo tri vrste le-teh, in sicer *poslovne odhodke ter finančne odhodke*, ki jih prištevamo med redne odhodke ter *izredne odhodke*. Po funkciji poznamo več vrst *poslovnih odhodkov*, in sicer jih ločimo na proizvodjalne stroške prodanih količin (v trgovinskih podjetjih na nabavno vrednost prodanih količin) ter na posredne stroške nabavljanja in prodajanja, neposredne stroške prodajanja, posredne stroške skupnih služb ter na prevrednotovalne poslovne odhodke. *Finančne odhodke* predstavljajo tisti odhodki, ki nastanejo zaradi danih obresti (odhodki za financiranje) ter prevrednotovalni odhodki (odhodki za naložbenje). *Izredni odhodki* nastanejo zaradi neobičajnih odhodkov, ki zmanjšujejo poslovni izid (SRS, 2006, str. 96–97).

Obseg ter struktura odhodkov proučevanih podjetij ter primerjava z dejavnostjo je prikazana v Tabeli 7, iz katere je razvidno, da največji delež med odhodki dejavnosti predstavljajo poslovni odhodki, katerih delež v celotnih odhodkih je v letu 2007 znašal 97,93 %. Med preučevanimi podjetji je imel največji delež poslovnih odhodkov med celotnimi odhodki Izletnik Celje, saj je le-ta znašal skoraj 99 %, kar je nad deležem dejavnosti, najmanjši delež poslovnih odhodkov v letu 2007 je imel Avrigo, in sicer je le-ta znašal 97,91 %, kar je manj od povprečnega podjetja v dejavnosti. Poslovnim odhodkom sledijo finančni odhodki, katerih delež se giblje od 0,60 % do 1,93 %. Najmanjši delež pa zajemajo izredni odhodki, saj le-ti predstavljajo do 0,42 % vseh odhodkov.

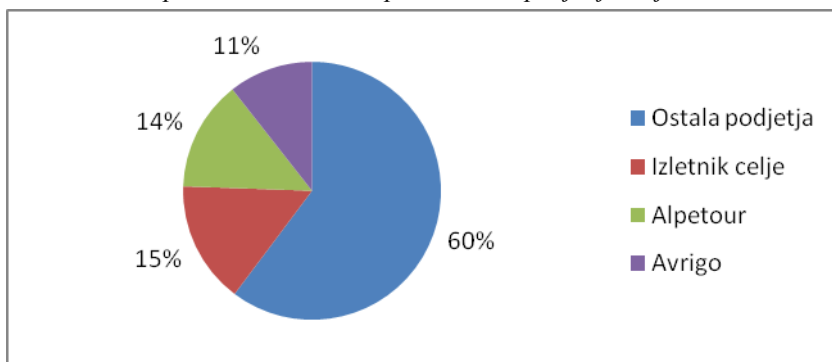
Tabela 7: Obseg (v EUR) in struktura (%) odhodkov proučevanih podjetij in dejavnosti v letu 2007

Postavke	AVRIGO		ALPETOUR		IZLETNIK CELJE		DEJAVNOST	
	2007	%	2007	%	2007	%	2007	%
1. Podhodki	11.747.396	97,91	15.327.052	98,97	16.959.285	98,09	110.796.185	97,93
2. Finančni odhodki	227.236	1,89	93.048	0,60	329.575	1,91	2.184.814	1,93
3. Izredni odhodki	23.060	0,19	67.115	0,43	576	0,00	160.362	0,14
4. skupaj odhodki	11.997.692	100,00	15.487.215	100,00	17.289.436	100,00	113.141.361	100,00

Vir: Izkaz poslovnega izida podjetij v letu 2007; Finančni podatki za panogo I 60.212 Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah za leto 2007.

Iz Slike 4 je razvidno, da je največji delež poslovnih odhodkov v dejavnosti imel Izletnik Celje, in sicer je le-ta znašal 15 % vseh poslovnih odhodkov dejavnosti, sledi mu Alpetour s 14 % ter Avrigo z 11 %. Vsa preostala podjetja v dejavnosti so skupaj imela 60 % vseh poslovnih odhodkov. Če primerjamo deleže poslovnih prihodkov v celotnih prihodkih dejavnosti ter delež poslovnih odhodkov v celotnih odhodkih dejavnosti, pridemo do zanimivega spoznanja, saj so deleži v letu 2007 enako porazdeljeni med proučevanimi podjetji ter dejavnostjo.

Slika 4: Delež poslovnih odhodkov proučevanih podjetij v dejavnosti I 60.212

Vir: Izkaz poslovnega izida podjetij v letu 2007; Finančni podatki za panogo I 60.212 Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah za leto 2007.

4.3 Analiza poslovnega izida

Poslovni izid (Hočevar et al., 2001, str. 114) sestavljajo tri temeljne vrste:

- dobiček,
- čisti dobiček,
- izguba.

Dobiček je razlika med celotnimi prihodki ter celotnimi odhodki v nekem obračunskem obdobju. Glede na vrsto prihodkov ter odhodkov lahko dobiček razčlenimo na poslovni izid iz poslovanja (kot razliko med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki), poslovni izid iz financiranja (kot nam že samo ime pove gre za razliko med finančnimi prihodki ter finančnimi odhodki), poslovni izid iz rednega delovanja, ki se izračuna kot seštevek vrhnjih dveh, ter izredni dobiček (razlika med izrednimi prihodki ter izrednimi odhodki). *Čisti dobiček* predstavlja dobiček pred obdavčitvijo za davek iz dobička in povečuje kapital. *Izguba* se pojavi takrat, ko celotni odhodki presegajo celotne prihodke in je torej negativen poslovni izid, ki zmanjšuje kapital (Hočevar et al, 2001, str. 115–116).

V Tabeli 8 je prikazan poenostavljeni izkaz poslovnega izida proučevanih podjetij in dejavnosti, iz katere je razvidno, da so imela vsa podjetja pozitiven izid iz poslovanja, torej so vsa proučevana podjetja imela dobiček iz opravljanja svoje dejavnosti. Najvišjega med njimi je imel Avrigo, in sicer slabo petino poslovnega dobička dejavnosti.

Tabela 8: Poenostavljen izkaz poslovnega izida proučevanih podjetij in dejavnosti v letu 2007

Postavke	Avrigo	Alpetour	Izletnik Celje	Dejavnost
1. Poslovni izid iz poslovanja	492.511	177.116	183.649	2.599.403
2. Poslovni izid iz financiranja	-150.751	27.170	-105.598	-1.428.598
3. Poslovni izid iz izrednega delovanja	163.903	157.063	79.963	630.413
4. Poslovni izid (1+2+3)	505.663	361.349	158.014	1.801.218

Vir: Izkaz poslovnega izida podjetij v letu 2007; Finančni podatki za panogo I 60.212 Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah za leto 2007.

Pri poslovnem izidu iz financiranja je slika nekoliko drugačna, saj sta dve od treh obravnavanih podjetij, in sicer Avrigo ter Izletnik Celje, imeli negativen poslovni izid iz financiranja, ki je posledica višjih odhodkov za obresti, medtem ko je Alpetour imel pozitivnega. Poslovni izid iz izrednega delovanja je ponovno najvišji pri Avrigo, najmanjšega je dosegel Izletnik Celje.

Celoten poslovni izid je vsota vseh treh poslovnih izidov. Med obravnavanimi podjetji je največji poslovni izid imel Avrigo, in sicer je le-ta znašal dobrih pol milijona evrov, Alpetour je dosegel približno 360 tisoč evrov, medtem ko je Izletnik Celje dosegel približno 150 tisoč evrov celotnega poslovnega izida. Obravnavana podjetja ne le da

spadajo med večja podjetja v dejavnosti, ampak predstavljajo kar precejšen delež dejavnosti. Celotna sredstva obravnavanih podjetij predstavljajo 44 % vseh sredstev dejavnosti, s temi sredstvi so podjetja skupno ustvarile 33 % celotne prodaje dejavnosti ter 57 % celotnega poslovnega izida celotne dejavnosti, kar pomeni, da so preostala podjetja, kljub temu, da imajo večji delež sredstev od proučevanih podjetij, ustvarila le 43 % celotnega poslovnega izida celotne dejavnosti.

5 ANALIZA S KAZALNIKI

Ob pripravi finančne analize je pomembno poleg analize poslovanja podjetja vključiti tudi analizo s kazalniki, ki so relativna števila katera dobimo z delitvijo dveh kategorij, ki sta enake ali različne vrste, vendar morajo biti med seboj primerljive. Glede na to kakšna je povezava med kategorijama, ločimo tri vrste kazalnikov, in sicer: indekse, koeficiente in stopnjo udeležbe (Zadravec, 2003, str. 149).

Stopnjo udeležbe dobimo ob primerjavi dela podatka s celotno vrednostjo istega podatka. *Indeks* dobimo, ko primerjamo istovrstne podatke, ki so med seboj različni, vendar pa so v medsebojni povezavi, na primer časovni indeks. *Koeficient* pa dobimo ob primerjavi raznovrstnih podatkov, ki so v medsebojni povezavi, na primer dobičkonosnost (Turk et al., 2004b, str. 467–468).

Kazalniki so zelo močno orodje, seveda ob pravilni uporabi, v primeru, da kazalnik napačno izračunamo ne dobimo le napačnih informacij, temveč nas lahko tudi zavedejo k napačnim sklepom. Možno je izračunati celotno množico kazalnikov, kar je po eni strani lahko napačno, saj ob tem lahko pride do prenasičenosti z informacijami. Katere izmed mnogih kazalnikov bomo uporabili je odvisno predvsem od namena analize uporabnika, kajti kazalniki nam pomagajo k osredotočenju na točno določene dele poslovanja, ki so za uporabnika zanimivi. Prikazujejo nam tako dobre kot slabe strani poslovanja, kot tudi področja na katerih je prišlo do pomembnih sprememb in nam tako omogočajo lažje razumevanje ter interpretacijo računovodskih izkazov (Eliot & Eliot, str. 675–676).

Poznamo več skupin kazalnikov, ki jih slovenski računovodski standardi (SRS, 2006, str. 174) razdeljujejo v naslednje skupine:

- kazalniki stanja financiranja (vlaganja),
- kazalniki stanja investiranja (naložbenja),
- kazalniki vodoravnega finančnega ustroja,
- kazalniki gospodarnosti, dobičkonosnosti in dohodkovnosti ter
- kazalniki obračanja.

5.1 Kazalniki stanja financiranja (vlaganja)

Za analizo načina financiranja podjetja se uporabljajo kazalniki stanja financiranja, katerih glavni namen je prikaz višine dolgov oziroma kapitala v strukturi vseh virov sredstev. Pomembni so predvsem za posojilodajalce, saj jim prikažejo tveganost vračila oziroma nevračila posojenih sredstev (Hočevar et al., 2001, str. 408).

Kazalniki nam poleg strukture financiranja sredstev prikazujejo tudi kakšna je stopnja neodvisnosti podjetja (Zadravec, 2003, str. 151). Poudariti velja, da financiranje z dolгови oziroma s kapitalom vpliva tako na donosnost kot na tveganja.

V tabeli 9 so prikazani izračunani kazalniki stanja financiranja za proučevana podjetja ter dejavnost za leto 2007.

Tabela 9: Kazalniki stanja financiranja proučevanih podjetij ter dejavnosti za leto 2007

Postavke	Avrigo	Alpetour	Izletnik Celje	Dejavnost
Delež kapitala v financiranju (v %)	56,93%	73,44%	43,05%	44,18%
Delež finančnega vzvoda	0,71	0,28	1,22	1,18
Delež trajnega in dolgoročnega financiranja (v %)	73,93%	85,26%	66,06%	59,39%
Delež kratkoročnega financiranja (v %)	26,07%	14,74%	33,94%	40,61%

Vir: Bilanca stanja proučevanih podjetij na dan 31. 12. 2007; Finančni podatki za panogo I 60.212 Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah za leto 2007.

5.1.1 Delež kapitala v financiranju

$$\frac{\text{kapital}}{\text{obveznosti do virov sredstev}} \times 100 \quad (1)$$

Kot je razvidno iz enačbe (1), je mogoče delež kapitala v financiranju izračunati kot kvocient med kapitalom in obveznostmi do virov sredstev, pomnožen s 100.

Kazalnik nam pove, kolikšna je finančna odvisnost podjetja od zunanjih virov ter je zanimiv tako za lastnike kot posojilodajalce, vendar pa je vsak od njih zainteresiran za drugačno vrednost tega kazalnika. Vrednost kazalnika 1 oziroma 100 % nam pove, da podjetje nima dolgov in je v celoti financirano z notranjimi viri, torej s kapitalom. Na eni strani imamo lastnike kapitala, katerim ustreza nižja vrednost tega kazalnika, na drugi strani pa posojilodajalce, ki so zainteresirani za višjo vrednost tega kazalnika, saj je podjetje v tem primeru manj zadolženo oziroma je tveganje glede vračila glavnice in obresti nižje. Tako so lastniki zainteresirani za nižjo vrednost kazalnika, torej da se podjetje financira tako z lastniškim kapitalom kot s posojili, ki sicer znižajo dobiček, hkrati pa znižujejo davčno osnovo. Kolikšna naj bi bila optimalna vrednost tega kazalnika je zelo

težko definirati, poleg tega pa se vrednost le-tega močno razlikuje med dejavnostmi (Hočevar et al., 2001, str. 408). Najnižjo vrednost tega kazalnika imajo predvsem projektne družbe, ki se večinoma financirajo z zunanjimi viri.

Kot je razvidno iz Tabele 9 (na str. 22) je najmanjši delež kapitala med proučevanimi podjetji imel Izletnik Celje, torej je imel posledično najvišjo zadolženost. Vrednost kapitala tega podjetja je na dan 31. 12. 2007 predstavljala v strukturi obveznosti do virov sredstev 43,05 %. Nekoliko večji delež kapitala v financiranju je v letu 2007 imel Avrigo, in sicer je znašal 56,93 %, najvišji pa je imel Alpetour, saj je znašal 73,44 %. Stopnja lastništva financiranja za celotno dejavnost je v letu 2007 znašala 44,18 %. Glede na zgornje podatke lahko ugotovimo, da je med obravnavanimi podjetji le Izletnik Celje imel nižji delež kapitala v financiranju od dejavnosti, medtem ko sta podjetji Avrigo ter predvsem Alpetour močno preseгла delež dejavnosti. Torej najbolj konzervativno politiko financiranja vodi Alpetour, saj je podjetje najmanj zadolženo in s tem najbolj zanimivo za posojilodajalce ter ima s tem možnosti za dodatno zadolževanje, medtem ko je na drugi strani Izletnik Celje z najmanj konzervativno politiko financiranja.

5.1.2 Kazalnik finančnega vzvoda

Kot je razvidno iz enačbe (2) se kazalnik finančnega vzvoda izračuna tako, da celotne dolgove, tako finančne kot poslovne, delimo s kapitalom. Različne dejavnosti imajo različne vrednosti tega kazalnika, in sicer zaradi različnih vrst poslovanja. Če ta kazalnik enega podjetja primerjamo z istim kazalnikom drugega podjetja, nam le-ta daje informacijo o finančnem tveganju podjetja. Za posojilodajalce je tako zaželena čim nižja vrednost tega kazalnika, saj je pri tem pokritost zunanjega dolga s kapitalom čim večja in s tem tveganje manjše (Van Horne, 1993, str. 775). Kazalnik nam torej prikazuje razmerje med dolgovi in kapitalom.

Kot pri večini kazalnikov tudi kazalnik finančnega vzvoda nima optimalne vrednosti, saj je le-ta odvisna od mnogih dejavnikov, na primer od podjetja samega, industrije ter drugih. Prav tako nizka vrednost kazalnika ni vedno boljša kot višja vrednost le-tega. V povprečju so podjetja v osemdesetih letih prejšnjega stoletja imela precej višjo vrednost kazalnika kot sedaj, vendar pa se je s posojilno krizo sredi osemdesetih let tudi vrednost kazalnika znižala (Porter & Norton, 1998, str. 749).

$$\frac{\text{dolgovi}}{\text{kapital}} \quad (2)$$

Najnižjo vrednost kazalnika finančnega vzvoda je v letu 2007 imel Alpetour, in sicer 0,28. To pomeni, da je podjetje imelo 28 denarnih enot dolga na 100 denarnih enot kapitala. Najvišjo vrednost med proučevanimi podjetji pa je imel Izletnik Celje, in sicer je le-ta znašal kar 1,22 in se je najbolj približal vrednosti kazalnika celotne dejavnosti. Iz izračuna lahko ugotovimo, da je povprečno podjetje imelo več dolgov kot kapitala, saj je vrednost kazalnika za celotno dejavnost znašala 1,18.

5.1.3 Delež trajnega in dolgoročnega financiranja

Delež trajnega in dolgoročnega financiranja nam prikazuje delež financiranja sredstev s trajnimi in dolgoročnimi viri. Zaželen je večji delež dolgoročnih virov, saj so s tem odpravljeni težave, ki se lahko pojavijo s kratkoročno plačilno sposobnostjo. Poleg pozitivnih lastnosti imajo dolgoročni viri financiranju tudi negativno plat, in sicer so dražji kot kratkoročni viri. Izračun deleža trajnega in dolgoročnega financiranja prikazuje enačba (3).

$$\frac{\text{kapital} + \text{dolgoročne rezervacije} + \text{dolgoročni dolg}}{\text{obveznosti do virov sredstev}} \times 100 \quad (3)$$

Delež trajnega in dolgoročnega financiranja je bil pri vseh proučevanih podjetjih visok, saj je delež posameznega podjetja presegel delež dejavnosti, ki je znašal 59,29 %. Najvišji delež je dosegel Alpetour in sicer 85,26 %, sledita mu Avrigo s 73,93 % ter Izletnik Celje s 66,06 %.

5.1.4 Delež kratkoročnega financiranja

Kazalnik nam pove kratkoročno zadolženost podjetja in je tako komplementaren zgornje opisanemu kazalniku, saj zanj velja, da je seštevek obeh kazalnikov enak 1. Kazalnik nam prikazuje stopnjo kratkoročnega financiranja. Kot je razvidno iz enačbe (4) se delež kratkoročnega financiranja izračuna tako, da seštejemo kratkoročni dolg ter pasivne časovne razmejitev in jih nato delimo z obveznostmi do virov sredstev.

$$\frac{\text{kratkoročni dolg} + \text{pasivne časovne razmejitve}}{\text{obveznosti do virov sredstev}} \quad (4)$$

Med proučevanimi podjetji je v letu 2007 imel Alpetour najmanjši, največji delež kratkoročnega financiranja pa Izletnik Celje. Iz podatkov za dejavnost lahko ugotovim, da je bil delež kratkoročnega financiranja pri vseh proučevanih podjetjih nižji kot pri celotni

dejavnosti, torej so bila podjetja manj kratkoročno zadolžena kot povprečno podjetje v dejavnosti.

Glede na izračunane kazalnike lahko strnemo, da je v dejavnosti prisotna zmerna stopnja kapitala, saj v letu 2007 znašal delež kapitala med obveznostmi do virov sredstev 44,18 %. Dve od proučevanih podjetij, Avrigo ter Alpetour, sta imela višji delež stopnje kapitala, kar pomeni, da se velik del sredstev financira iz lastnih virov in da za njiju velja visoka stopnja finančne neodvisnosti. Alpetour je dosegel najvišjo razmerje kapitala v obveznostih do virov sredstev, kar pomeni, da bi se podjetje lahko še nekoliko zadolžilo. Za dejavnost je tudi značilen visok delež kratkoročnega financiranja, ki je v letu 2007 znašal 40,61 % med obveznostmi do virov sredstev.

5.2 Kazalniki stanja investiranja (naložbenja)

S kazalniki stanja investiranja analiziramo strukturo vrst sredstev in pri tem izhajamo iz podatkov na aktivni strani bilance stanja. Ti kazalniki so pomembni predvsem za poslovodstvo podjetja, ko sprejemajo odločitve o investicijah v posamezne vrste sredstev, manj pa za zunanje uporabnike. Pri analizi kazalnikov investiranja se moramo zavedati, da se lahko vrednost kazalnikov po posameznih panogah zelo razlikuje (Hočevar et al., 2001, str. 412).

V Tabeli 10 so prikazani kazalniki stanja investiranja tako proučevanih podjetij kot dejavnosti, v katero se podjetja uvrščajo.

Tabela 10: Kazalniki stanja investiranja proučevanih podjetij ter dejavnosti za leto 2007

Postavke	Avrigo	Alpetour	Izletnik Celje	Dejavnost
Delež osnovnih sredstev v sredstvih	78,58 %	80,24 %	69,22 %	71,48 %
Delež obratnih sredstev v sredstvih	13,35 %	10,84 %	15,10 %	20,47 %
Delež finančnih naložb v sredstvih	8,07 %	8,92 %	15,68 %	8,06 %

Vir: Bilanca stanja proučevanih podjetij na dan 31. 12. 2007; Finančni podatki za panogo I 60.212 Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah za leto 2007.

5.2.1 Delež osnovnih sredstev

Kazalnik nam prikazuje delež osnovnih sredstev, to je opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih sredstev ter naložbenih nepremičnin, med vsemi sredstvi. Kot je razvidno iz enačbe (5), je mogoče delež osnovnih sredstev izračunati kot kvocient med osnovnimi sredstvi ter sredstvi, pomnožen s 100.

$$\frac{\text{osnovna sredstva}}{\text{sredstva}} \times 100 \quad (5)$$

Kazalnik nima optimalne vrednosti, kajti vrednost le-tega je odvisna od dejavnosti v kateri podjetje posluje. Tako je v delovno intenzivnih panogah (trgovina) vrednost kazalnika nižja, medtem ko je v tehnološko intenzivnih panogah (železarstvo) vrednost kazalnika višja (Slapničar, 2006, str. 13).

Med vsemi proučevanimi podjetji je imel najvišji delež osnovnih sredstev med sredstvi Alpetour, in sicer kar 80,24 % ter tako močno presegel delež v dejavnosti. Sledi mu Avrigo s 78,58 % deležem. Najmanjši delež pa je v obravnavanem obdobju imel Izletnik Celje. Delež osnovnih sredstev v dejavnosti je znašal 71,48 %, kar pomeni, da je delež osnovnih sredstev pri Avrigo ter Alpetourju presegel delež osnovnih sredstev v dejavnosti, medtem ko je bil pri Izletniku Celju pod vrednostjo deleža dejavnosti. Za dejavnost I 60.212 je značilna visoka vrednost deleža osnovnih sredstev, saj gre za tehnološko intenzivno panogo, predvsem zaradi vrednosti avtobusov s katerimi opravlja prevoze.

5.2.2 Delež obratnih sredstev

Kazalnik nam prikazuje delež obratnih sredstev, to so gibljiva sredstva zmanjšana za kratkoročne finančne naložbe, med vsemi sredstvi. Velik delež obratnih sredstev v sredstvih imajo predvsem trgovska podjetja. Delež obratnih sredstev izračunamo kot kvocient med obratnimi sredstvi ter sredstvi ter nato pomnožimo s 100, kakor je razvidno iz enačbe (6).

$$\frac{\text{obratna sredstva}}{\text{sredstva}} \times 100 \quad (6)$$

Največji delež obratnih sredstev med sredstvi je imel Izletnik Celje, in sicer je le-ta v letu 2007 znašal 15,10 %. Sledi mu Avrigo z 13,35 odstotnim deležem obratnih sredstev. Najmanjši delež pa je imel Alpetour. Delež obratnih sredstev celotne dejavnosti je v letu 2007 znašal 20,47 %, kar pomeni, da so vsa obravnavana podjetja imela nižji delež obratnih sredstev v primerjavi s celotno dejavnostjo.

5.2.3 Delež finančnih naložb

Ta kazalnik nam pove, kolikšna je udeležba tistih sredstev, ki nastopajo v podjetju pri nastajanju finančnih prihodkov in torej ne nastopajo pri nastajanju poslovnih prihodkov (Turk et al., 2004a, str. 659–660). Izračun tega kazalnika prikazuje enačba (7).

$$\frac{\text{dolgoročne finančne naložbe} + \text{kratkoročne finančne naložbe}}{\text{sredstva}} \times 100 \quad (7)$$

Delež finančnih naložb, med katere štejemo tako dolgoročne kot kratkoročne, je bil v letu 2007 najnižji pri Avrigu, najvišji pa pri Izletniku Celju. Vrednost kazalnika za celotno dejavnost je v letu 2007 znašala 8,06 %. Kot sem že prejle dejal, močno izstopa kazalnik Izletnik Celja, saj je vrednost le-tega v letu 2007 znašala 15,68 %, kar je skladno tudi s tem, da je prav to podjetje med vsemi proučevanimi podjetji ustvarilo največ finančnih prihodkov. Podjetji Avrigo ter Alpetour pa ne odstopata od povprečja dejavnosti.

5.3 Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja

Tej skupini kazalnikov pravimo tudi kazalniki plačilne sposobnosti. Plačilno sposobnost se prikaže s primerjavo unovčljivih sredstev z zapadlostjo obveznosti do virov financiranja. Te kazalnike lahko razvrstimo v dve skupini. Tako v prvo skupino spadata kazalnika kapitalske pokritosti stalnih sredstev ter dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev, ki nam prikazujeta na kakšen način so financirane posamezne skupine sredstev. V drugo skupino kazalnikov pa spadajo vsi ostali kazalniki, ki nam prikazujejo kakšna je sposobnost podjetja, da poravna svoje kratkoročne dolgove (Zadravec, 2003, str. 156).

V Tabeli 11 so prikazani izračunani kazalniki vodoravnega finančnega ustroja za proučevana podjetja ter dejavnost I 60.212.

Tabela 11: Kazalniki vodoravnega finančne ustroja proučevanih podjetij in dejavnosti za leto 2007

Postavke	Avrigo	Alpetour	Izletnik Celje	Dejavnost
Kapitalska pokritost osnovnih sredstev	0,72	0,92	0,62	0,62
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev	0,85	0,96	0,78	0,77
Hitri koeficient	0,02	0,18	0,05	0,10
Pospešeni koeficient	0,45	0,60	0,39	0,47
Kratkoročni koeficient	0,48	0,68	0,43	0,52
Razmerje med kratkoročnimi terjatvami in obveznostmi	0,43	0,42	0,34	0,37

Vir: Bilanca stanja proučevanih podjetij na dan 31. 12. 2007; Finančni podatki za panogo I 60.212 Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah za leto 2007.

5.3.1 Kapitalska pokritost osnovnih sredstev

Kazalnik nam prikazuje razmerje med kapitalom in osnovnimi sredstvi (enačba (8)). V primeru, da je vrednost kazalnika enaka 1, pomeni, da so osnovna sredstva v celoti financirana s kapitalom. Vrednost manjša od 1, nam pove, da se osnovna sredstva financirajo tako z notranjimi viri (kapitalom) kot tudi zunanji viri financiranja. Vrednost

večja od 1, nam pove, da se s kapitalom poleg osnovnih sredstev financira tudi del obratnih sredstev.

$$\frac{\textit{kapital}}{\textit{osnovna sredstva}} \quad (8)$$

Kazalnik pokritosti osnovnih sredstev je bil pri vseh proučevanih podjetjih manjši od 1. To pomeni, da so podjetja financirala osnovna sredstva tako z lastnim kapitalom kakor tudi z zunanjimi viri. Največjo vrednost kazalnika med proučevanimi podjetji je v letu 2007 imel Alpetour (0,92), najmanjšega pa Izletnik Celje (0,62), v sredi pa je bil Avrigo (0,72).

Če pogledamo kazalnik za dejavnost je razvidno, da je bila vrednost le-tega tudi manjša od 1, in sicer je znašala 0,62. Alpetour in Avrigo sta imela torej višjo vrednost kazalnika v primerjavi s kazalnikom celotne dejavnosti, medtem ko je Izletnik Celje imel enako vrednost.

5.3.2 Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev

Kazalnik nam prikazuje dolgoročno pokritost dolgoročnih sredstev. Vrednost tega kazalnika naj bi bila vedno nad 1, kar naj bi pomenilo, da podjetje z dolgoročnimi viri financira poleg dolgoročnih tudi kratkoročna sredstva. Če vrednost pade pod 1, pomeni, da so dolgoročna sredstva delno financirana s kratkoročnimi viri, kar pa lahko predstavlja problem glede neustrezne ročnosti virov financiranja in s tem povezane plačilne sposobnosti podjetja. Izračun kazalnika prikazuje enačba (9).

$$\frac{\textit{kapital} + \textit{dolgoročni dolgovt} + \textit{dolgoročne rezervacije}}{\textit{dolgoročna sredstva}} \quad (9)$$

V letu 2007 so imela vsa proučevana podjetja izračunani kazalnik manjši od 1, kar pomeni, da dolgoročni viri niso v celoti financirali dolgoročnih sredstev. Največji del dolgoročnih sredstev, ki je bil financiran z dolgoročnimi viri je imel Alpetour, saj je kazalnik znašal 0,96, sledi mu Avrigo (0,85), najmanjši kazalnik pa je imel Izletnik Celje, in sicer je le-ta znašal 0,78.

Če pogledamo kazalnik za dejavnost, ugotovimo, da je bila vrednost kazalnika nižja od 1, in sicer 0,77, kar pomeni, da so tudi podjetja v dejavnosti financirala dolgoročna sredstva tako z dolgoročnimi kot kratkoročnimi viri. Vsa proučevana podjetja so imela višjo vrednost kazalnika v primerjavi s kazalnikom dejavnosti.

6.3.3 Hitri koeficient

Kot je razvidno iz enačbe (10), se hitri koeficient izračuna kot kvocient med likvidnimi sredstvi ter kratkoročnimi obveznostmi.

$$\frac{\textit{likvidna sredstva}}{\textit{kratkoročne obveznosti}} \quad (10)$$

Likvidna sredstva so tista sredstva, ki se lahko hitro pretvorijo v denar brez prevelike izgube vrednosti, torej nam ta koeficient pove kakšna je sposobnost podjetja, da svoje kratkoročne obveznosti poravna z likvidnostnimi sredstvi. Če se likvidnostna sredstva povečujejo počasneje kot kratkoročne obveznosti bo prišlo do padca tega kazalnika. Potrebno je poudariti, da ne obstaja neka idealna vrednost tega kazalnika, kajti vrednost je odvisna od posamezne dejavnosti, poleg tega podjetja ne zasledujejo neke idealne vrednosti, ki jo ima dejavnost, vendar pa je potrebno paziti, da ta kazalnik ne odstopa preveč od povprečja dejavnosti (Brigham & Houston, 2000, str. 90–91). Čim večja je vrednost kazalnika, tem večja je sposobnost podjetja, da poravna svoje kratkoročne obveznosti.

Vsa proučevana podjetja so imela hitri koeficient nižji od 1, kar pomeni, da nobeno od podjetij ni bilo sposobno poravnati kratkoročnih obveznosti z likvidnimi sredstvi, med katere spadajo denarna sredstva ter kratkoročne finančne naložbe. Koeficient za celotno dejavnost je bil prav tako nižji od 1, in sicer je v letu 2007 znašal 0,10.

6.3.4 Pospešeni koeficient

$$\frac{\textit{kratkoročna sredstva - zaloge}}{\textit{kratkoročne obveznosti}} \quad (11)$$

Pospešeni koeficient se izračuna tako, da kratkoročnim sredstvom, ki so zmanjšana za vrednost zalog, delimo s kratkoročnimi obveznostmi, kar prikazuje enačba (11). Za zaloge je značilno, da njihove vrednosti ni možno hitro pretvoriti v likvidna sredstva, zato se jih izvzame iz kratkoročnih sredstev (Rovčanin, 2003, str. 237).

Vsa proučevana podjetja kot tudi dejavnost I 60.212 so imela vrednost pospešenega koeficienta nižjo od 1. To pomeni, da nobeno podjetje kot tudi dejavnost niso bila sposobna pokriti celotne kratkoročne obveznosti. Vrednost pospešenega koeficienta za celotno dejavnost je znašala 0,47, kar pomeni, da je celotna dejavnost lahko z likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi terjatvami pokrila le 47 % kratkoročnih obveznosti.

6.3.5 Kratkoročni koeficient

Kratkoročni koeficient nam prikazuje razmerje med kratkoročnimi sredstvi ter kratkoročnimi obveznostmi, kar prikazuje enačba (12). Včasih je obstajalo zlato pravilo, da mora kratkoročni koeficient znašati 2, vendar se je ta vrednost kazalnika pokazala za zgrešeno, saj je vrednost predvsem odvisna od dejavnosti in je tako lahko precej manjša od vrednosti 2. Sam kazalnik ima problem, in sicer nam ne prikazuje strukture kratkoročnih sredstev (Porter & Norton, 1998, str. 744).

$$\frac{\textit{kratkoročna sredstva}}{\textit{kratkoročne obveznosti}} \times 100 \quad (12)$$

Med obravnavanimi podjetji je imel najvišji kratkoročni koeficient Alpetour, in sicer je leta v letu 2007 znašal 0,68. Med proučevanimi podjetji je samo to podjetje imelo višji kratkoročni koeficient od koeficienta celotne dejavnosti. Kratkoročni koeficient celotne dejavnosti je znašal 0,52. Najnižji koeficient pa je imel Izletnik Celje, in sicer je znašal 0,43. Vsa podjetja, kot tudi celotna dejavnost, so imela vrednost koeficienta nižjo od 1, kar pomeni, da z kratkoročnimi sredstvi ne pokrivajo kratkoročnih obveznosti.

6.3.6 Razmerje med kratkoročnimi terjatvami in obveznostmi

Kazalnik nam pove v kolikšni meri je možno s kratkoročnimi terjatvami pokriti kratkoročne obveznosti. Vendar se pri tem kazalniku pojavi problem, in sicer predvsem zaradi dejstva, da ne upošteva ročnosti oziroma dospelosti tako terjatev kot obveznosti in je tako težko govoriti o plačilni sposobnosti (Turk et al., 2004a, str. 617). Vrednost kazalnika nad 1 nam pove, da podjetje v celoti pokriva kratkoročne obveznosti s kratkoročnimi terjatvami. Izračun kazalnika je prikazan v enačbi (13).

$$\frac{\textit{kratkoročne terjatve}}{\textit{kratkoročne obveznosti}} \quad (13)$$

Med obravnavanimi podjetji je najvišjo vrednost kazalnika imel Avrigo, in sicer je leta znašal 0,43, vrednost kazalnika za celotno dejavnost je znašala 0,37. Za nobeno od proučevanih podjetij, kakor tudi dejavnost, vrednost kazalnika ni presegla vrednosti 1, iz tega sledi, da dejavnost kot tudi podjetja s kratkoročnimi terjatvami niso pokrili kratkoročnih obveznosti.

6.4 Kazalniki obračanja

Kazalniki obračanja se izračunajo s pomočjo podatkov v bilanci stanj ter iz podatkov v izkazu uspeha, torej primerjamo statične kategorije z dinamičnimi kategorijami (Finančno rač., str. 617). Kazalniki obračanja nam prikažejo koliko prihodkov podjetje ustvari s svojimi sredstvi, tako nam analiza pokaže, koliko sredstev podjetje potrebuje, da ustvari podobne prihodke. Podjetja se zavzemajo za čim hitrejšo obračanje sredstev, saj s tem potrebujejo manj vezanih sredstev ter manj dragega kapitala. Kazalniki obračanja sredstev nimajo neke optimalne vrednosti, saj je le-ta odvisna od posamezne dejavnosti v kateri se podjetje nahaja. Obračanje sredstev vpliva tudi na dobičkonosnost sredstev ter dobičkonosnost kapitala (Slapničar, 2006, str. 7–8).

Tabela 12: Kazalniki obračanja proučevanih podjetij in dejavnosti za leto 2007

Postavke	Avrigo	Alpetour	Izletnik Celje	Dejavnost
Koeficient obračanja celotnih sredstev	0,97	0,81	1,05	1,03
Koeficient obračanja terjatev	8,10	12,45	7,78	6,33
Dnevi vezave terjatev	45,06 dni	29,32 dni	46,90 dni	57,66 dni
Koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev	5,43	9,65	5,15	6,42
Dnevi vezave obveznosti	67,27 dni	37,80 dni	70,94 dni	56,87 dni

Vir: Bilanca stanja proučevanih podjetij na dan 31. 12. 2007; Finančni podatki za panogo I 60.212 Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah za leto 2007.

6.4.1 Koeficient obračanja celotnih sredstev

Kazalnik se uporablja za ugotavljanje učinkovitosti podjetja pri ustvarjanju prihodkov s svojimi sredstvi. Prikazuje nam koliko enot prihodkov je podjetje ustvarilo na enoto sredstev. Tudi ta kazalnik nima zlate vrednosti, ki bi veljala za vse enako, ampak je odvisna od posamezne dejavnosti (Weygandt, J. & Kieso, D, 1995, str. 640).

$$\frac{\text{prihodki}}{\text{povprečno stanje sredstev}} \quad (14)$$

Kot je razvidno iz enačbe (14), je mogoče koeficient obračanja celotnih sredstev izračunati kot kvocient med prihodki in povprečnim stanjem sredstev. Kot je razvidno iz Tabele 12 je med proučevanimi podjetji najbolj učinkovito upravljal s celotnimi sredstvi Izletnik Celje, saj je dosegel najvišji koeficient obračanja celotnih sredstev, in sicer je le-ta v letu 2007 znašal 1,05. Prav to podjetje je edino z višjim koeficientom obračanja celotnih sredstev od dejavnosti (1,03), preostali dve podjetji sta imeli koeficient nižji od 1.

6.4.2 Koeficient obračanja terjatev

Koeficient kaže število obratov poslovnih terjatev (med katere so štete tako terjatve do kupcev kot druge terjatve) v denarna sredstva v dobi enega leta. Iz koeficienta obračanja sredstev lahko izračunamo dneve vezave terjatev, ki nam povedo, koliko časa je denar vezan pri kupcih (Slapničar, 2006, str. 9). Koeficient obračanja terjatev lahko izračunamo kot kvocient med prihodki od prodaje ter povprečnim stanjem terjatev do kupcev, kakor prikazuje enačba (15). Kot je razvidno iz enačbe (16) dneve vezave izračunamo tako, da število dni v letu delimo s koeficientom obračanja terjatev.

$$\frac{\text{prihodki od prodaje}}{\text{povprečno stanje terjatev do kupcev}} \quad (15)$$

$$\frac{365 \text{ dni}}{\text{koeficient obračanja terjatev}} \quad (16)$$

V postavki terjatve je zajeto povprečno stanje kratkoročnih poslovnih terjatev. Za podjetja je boljša višja vrednost koeficienta obračanja terjatev in s tem čim manjše število dni vezave terjatev. Med proučevanimi podjetji je imel Alpetour najvišji koeficient in s tem posledično najnižje število dni vezave terjatev, kar pomeni, da je najbolje upravljal s terjatvami. Koeficient je znašal 12,45, dnevi vezave pa so znašali približno 29 dni. Ostali dve podjetji sta imeli približno enak koeficient, okrog 8 in zato precej podobno število dni vezave terjatev. Vsa proučevana podjetja so imela višji koeficient od dejavnosti (6,33), kar pomeni, da spadajo med tista podjetja, ki bolje upravljajo s terjatvami, predvsem Alpetour, ki močno izstopa v pozitivnem smislu.

6.4.3 Koeficient obračanja obveznosti do dobaviteljev

Koeficient nam pove, kolikokrat letno se obrnejo obveznosti do dobaviteljev. Možno je tudi izračunati število dni vezave obveznosti, ki nam pove, koliko časa je potrebno poplačilo obveznosti. Ta koeficient je v povezavi s koeficientom obračanja terjatev, saj je za podjetje pomembno, da se terjatve hitreje pretvorijo v denar kot pa znaša preobrazba v obveznosti. Enačba (17) prikazuje izračun koeficienta obračanja obveznosti. Kot je razvidno iz enačbe (18), se dnevi vezave obveznosti izračunajo tako, da dneve v enem letu delimo s koeficientom obračanja obveznosti.

$$\frac{\text{odhodki iz poslovanja}}{\text{povprečno stanje obveznosti do dobaviteljev}} \quad (17)$$

Koeficient obračanja obveznosti dejavnosti je v letu 2007 znašal 6,42, kar pomeni, da so dnevi vezave obveznosti znašali približno 57 dni. Najvišji koeficient obračanja med proučevanimi podjetji je imel Alpetour, torej so tudi dnevi vezave obveznosti bili najmanjši. S finančnega vidika je povezava med obračanjem terjatev ter obračanjem obveznosti ustrezna pri vseh proučevanih podjetjih, kajti preoblikovanje terjatev v denar je hitrejše kot preoblikovanje obveznosti. Če je pri dejavnosti potrebno 57,66 dni, da se preoblikujejo terjatve v denar, potem je preobrazba obveznosti do dobaviteljev v 56,6 dnevih prehitra, vendar je ta razlika zanemarljiva, saj je dejavnost poravnala obveznosti na 56,87-dnevni rok zapadlosti le 1,01 krat hitreje, kot pa so dobili denar od kupcev.

6.5 Kazalniki gospodarnosti

Kazalniki gospodarnosti nam prikažejo ali je podjetje poslovalo učinkovito oziroma gospodarno, torej nam prikazujejo razmerje med prihodki ter odhodki. V primeru, da prihodki presegajo odhodke, je podjetje poslovalo gospodarno, v nasprotnem primeru podjetje ni delovalo gospodarno in je ustvarilo izgubo. Čim višji so prihodki nad odhodki, tem večja je gospodarnost (Hočevar et al., 2001, str. 421).

Poznamo tri vrste kazalnikov gospodarnosti, in sicer: celotno gospodarnost, gospodarnost poslovanja ter dobičkonosnost prihodkov, ki so prikazani v Tabeli 13.

Tabela 13: Kazalniki gospodarnosti proučevanih podjetij in dejavnosti za leto 2007

Postavke	Avrigo	Alpetour	Izletnik Celje	Dejavnost
Celotna gospodarnost	1,04	1,02	1,01	1,02
Gospodarnost poslovanja	1,04	1,01	1,01	1,02
Dobičkonosnost prihodkov	4,63 %	1,28 %	1,18 %	2,64 %

Vir: Izkaz poslovnega izida podjetij v letu 2007; Finančni podatki za panogo I 60.212 Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah za leto 2007.

6.5.1 Celotna gospodarnost

Kakor je razvidno iz enačbe (19), nam kazalnik celotne gospodarnosti prikazuje razmerje med celotnimi prihodki ter odhodki. Vrednost kazalnika nad 1 nam pove, da je podjetje poslovalo uspešno, saj so prihodki presegli odhodke in je torej podjetje ustvarilo dobiček.

prihodki
odhodki

(19)

Kot je razvidno iz Tabele 13 (na str. 33), so vsa proučevana podjetja, kot tudi celotna dejavnost, poslovale pozitivno, saj je bil kazalnik celotne gospodarnosti pri vseh večji od 1. To pomeni, da so celotni prihodki (poslovni, finančni ter izredni) povsod presegli celotne odhodke (poslovne, finančne ter izredne). Celotna gospodarnost dejavnosti je v letu 2007 znašala 1,02, prav tako je Alpetour dosegel enako vrednost kazalnika, medtem ko je nekoliko slabšo celotno gospodarnost od dejavnosti imel Izletnik Celje, najboljšo pa Avrigo z 1,04.

6.5.2 Gospodarnost poslovanja

Kazalnik gospodarnosti poslovanja je podoben zgoraj opisanemu kazalniku, vendar s to razliko, da nas tukaj zanimajo samo prihodki ter odhodki iz poslovanja, torej so izločeni tako izredni kot finančni prihodki in odhodki. Vrednost tega kazalnika se lahko poveča na dva načina, in sicer da podjetje ustvari, ob isti ravni odhodkov, več prihodkov, ali da ustvari enako količino prihodkov ob zmanjšani ravni odhodkov. Kot je razvidno iz enačbe (20), je mogoče gospodarnost poslovanja izračunati kot kvocient med prihodki od poslovanja in odhodki od poslovanja.

$$\frac{\text{prihodki od poslovanja}}{\text{odhodki od poslovanja}} \quad (20)$$

Za podjetja je pomembno, da je kazalnik gospodarnosti poslovanja nad 1, kar pomeni, da je podjetje ustvarilo več poslovnih prihodkov kot poslovnih odhodkov. Vendar pa je lahko ta kazalnik tudi negativen, in sicer pri finančnih holdingih, kateri ustvarjajo predvsem finančne prihodke. Vsa obravnavana podjetja, kot tudi dejavnost, so imela kazalnik višji od 1. Vrednost kazalnika za celotno dejavnost je v letu 2007 znašala 1,02. Kazalnika gospodarnosti poslovanja Alpetourja ter Izletnik Celja sta bila pod povprečjem dejavnosti, medtem ko je Avrigo od proučevanih podjetij ter tudi od povprečja dejavnosti posloval najbolj uspešno, saj je kazalnik gospodarnosti poslovanja znašal 1,04.

6.5.3 Dobičkonosnost prihodkov

Kazalnik nam prikazuje razmerje med dobičkom iz poslovanja ter prihodki od prodaje (enačba (21)), prav zaradi tega dejstva, se temu kazalniku pogosto pravi tudi profitna marža. Vrednost kazalnika je odvisna od dejavnosti, tako imajo dejavnosti s hitrim obračanjem sredstev nižjo dobičkonosnost prihodkov ter obratno (Slapničar, 2006, str. 7).

$$\frac{\text{čista dobičkonosnost}}{\text{prihodki}} \times 100 \quad (21)$$

Med proučevanimi podjetji je imel Avrigo najvišjo čisto dobičkonosnost prihodkov, in sicer je le-ta znašala 4,02 %, kar pomeni, da je podjetje na 100 enot prihodkov ustvarilo 4,02 enot čistega dobička.

Čista dobičkonosnost prihodkov za celotno dejavnost je v letu 2005 znašala 2,29 %. Tako je le Avrigo od proučevanih podjetij presegel vrednost tega kazalnika, medtem ko sta ostali podjetji zaostali za dobičkonosnostjo prihodkov od dejavnosti.

6.6 Kazalniki dobičkonosnosti

Najboljši finančni kazalec je čisti dobiček, ki nam prikazuje, kako je menedžment podjetja uspešen pri vodenju poslovanja podjetja. Torej nam kazalniki dobičkonosnosti prikazujejo, kako dobro menedžment podjetja upravlja in razpolaga z viri, ki mu služijo za povračilo sredstev, ki so jih različne skupine investitorjev vložile (Porter & Norton, 1998, str. 751).

Pučko in Rozman (2000, str. 15) pravita takole: »Dobiček je temeljni cilj, ki ga zasleduje podjetje in njemu podobne organizacije v gospodarstvu. Temeljni cilj v primerjavi z vlaganji kapitala v poslovanje kaže na njegovo donosnost, kar je zanj mera uspešnosti delovanja (poslovanja). Ona ga usmerja pri njegovem vedenju in delovanju.«

Poznamo več vrst teh kazalnikov, vendar pa sta največkrat uporabljena dva, in sicer: kazalnik dobičkonosnosti kapitala (ROE) ter kazalnik dobičkonosnosti sredstev (ROA). Ta dva kazalnika sta tudi prikazana v Tabeli 14.

Tabela 14: Kazalniki dobičkonosnosti proučevanih podjetij in dejavnosti za leto 2007

Postavke	Avrigo	Alpetour	Izletnik Celje	Dejavnost
Dobičkonosnost kapitala (ROE)	5,26 %	1,90 %	1,44 %	2,48 %
Dobičkonosnost sredstev (ROA)	2,94 %	1,47 %	0,66 %	1,12 %

Vir: Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida proučevanih podjetij v letu 2007; Finančni podatki za panogo I 60.212 Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah za leto 2007.

6.6.1 Dobičkonosnost kapitala

Dobičkonosnost kapitala je eden izmed najpogosteje uporabljenih kazalnikov, predvsem zato, ker nam kazalnik pove, kako uspešen je menedžment podjetja pri upravljanju s premoženjem lastnikov, torej je pokazatelj finančne uspešnosti upravljanja s kapitalom. Na višino kazalnika neposredno vpliva višina zunanjih virov financiranja. Torej čim večja je vrednost kazalnika tem večja je tveganje, saj je tudi večja zadolženost (Rovčanin, 2003,

str. 243). Poleg višine zunanjega financiranja, ki vpliva na finančno tveganje, obstajajo še trije dejavniki, ki vplivajo tako na tveganje kot na višino dobičkonosnosti kapitala, in sicer: dobičkonosnost prihodkov oziroma profitne marže, obračanje sredstev ter razmerje med sredstvi in kapitalom (Slapničar, 2006, str. 5). Čim hitreje se sredstva obračajo tem boljša je dobičkonosnost. Medtem ko čim višje razmerje med sredstvi in kapitalom pomeni tem večji delež zunanjega financiranja in s tem večje tveganosti. Pogostokrat je večja tveganost povezana z večjimi donosi. Enačba (22) prikazuje izračun dobičkonosnosti kapitala.

$$\frac{\text{čisti dobiček}}{\text{povprečni kapital}} \times 100 \quad (22)$$

Med obravnavanimi podjetji je v letu 2007 najvišjo dobičkonosnost kapitala imel Avrigo, in sicer je le-ta znašala 5,26 %. To pomeni, da je podjetje na 100 denarnih enot kapitala ustvarilo 5,26 denarnih enot čistega dobička. Precej manjši kazalnik je imel Alpetour, in sicer je dobičkonosnost kapitala dosegla 1,9 %, medtem ko je najnižjo dobičkonosnost kapitala imel Izletnik Celje. Dobičkonosnost kapitala celotne dejavnosti je v letu 2007 znašala 2,48 %, kar pomeni, da je med vsemi proučevanimi podjetji samo Avrigo imel višjo dobičkonosnost kapitala od povprečja dejavnosti, medtem ko sta ostali dve podjetji zaostali za to vrednostjo.

6.6.2 Dobičkonosnost sredstev

Če nam dobičkonosnost kapitala pove kako je menedžment uspešen pri upravljanju s kapitalom, nam torej dobičkonosnost sredstev pove, kako je menedžment uspešen pri upravljanju s sredstvi. Pokaže nam, koliko čistega dobička je podjetje ustvarilo na 100 denarnih enot sredstev. Pojem kazalnik dobičkonosnosti sredstev je širši kot dobičkonosnost kapitala, saj poleg lastnikov kapitala upošteva tudi vse ostale vire financiranja. Dobičkonosnost sredstev se izračuna tako, kot je prikazano v enačbi (23).

$$\frac{\text{čisti dobiček}}{\text{povprečna sredstva}} \times 100 \quad (23)$$

Med proučevanimi podjetji je najvišjo dobičkonosnost imel Avrigo, saj je le-ta v letu 2007 znašala 2,94 %, kar pomeni, da je podjetje na 100 denarnih enot sredstev ustvarilo 2,94 enot čistega dobička. Kot pri dobičkonosnosti kapitala je tudi pri dobičkonosnosti sredstev najnižjo vrednost imel Izletnik Celje, in sicer le 0,66 %. Dobičkonosnost sredstev celotne dejavnosti je v letu 2007 znašala 1,12, kar pomeni, da je le Izletnik Celje imel nižjo donosnost sredstev kot dejavnost.

SKLEP

Cilj diplomskega dela je finančna analiza položaja treh podjetij, in sicer Avriga, Alpetourja ter Izletnika Celja. Poleg tega sem za vsa našeta podjetja tudi izračunal kazalnike uspešnosti za leto 2007. Primerjana podjetja po klasifikaciji sodijo v isto dejavnost, to je I 60.212. Ta dejavnost je v letu 2007 štela 25 podjetij, ki se ukvarjajo z medkrajevnim potniškim prometom na rednih linijah. Celotna dejavnost I 60.212 je v letu 2007 skupaj zaposlovala 2.221 delavcev. Poleg že omenjene analize podjetij sem tudi proučil računovodske izkaze za dejavnost ter izračunal računovodske kazalnike, kar mi je omogočilo boljšo primerjavo proučevanih podjetij z dejavnostjo in s tem pomagalo določiti položaj posameznega podjetja, ki ga zasega v dejavnosti.

Proučevana podjetja so v letu 2007 posedovala približno 44 % celotnih sredstev dejavnosti, poleg tega pa zaposlovale 40 % vseh zaposlenih v dejavnosti. S temi sredstvi in tem številom zaposlenih so proučevana podjetja skupaj ustvarile 33 % prodaje, ki jo je ustvarila celotna dejavnost v letu 2007 ter poleg tega ustvarili 57 % celotnega poslovnega izida celotne dejavnosti.

Na osnovi bilance stanj proučevanih podjetij sem ugotovil, da je v letu 2007 največji delež stalnih sredstev imel Alpetour. Celotna dejavnost I 60.212 je imela večji delež stalnih sredstev kot gibljivih, in sicer je razmerje 77 % proti 23 %, poleg tega je celotna dejavnost imela nižji delež stalnih sredstev kot proučevana podjetja ter tako večji delež gibljivih sredstev. V strukturi sredstev največjo postavko sestavljajo opredmetena osnovna sredstva, kar je posledica tehnološke intenzivne dejavnosti, predvsem zaradi vrednosti avtobusov, s katerimi podjetja opravljajo prevoze. Zgoraj navedene podatke potrjujejo tudi izračunani kazalniki investiranja (naložbenja). Med proučevanimi podjetji je najvišji delež osnovnih sredstev med sredstvi imel Alpetour. Najnižji delež osnovnih sredstev med sredstvi pa je imel Izletnik Celje, kar je povezano z dejstvom, da je prav to podjetje imelo največji delež finančnih naložb med sredstvi, torej tistih sredstev, ki sodelujejo pri nastajanju prihodkov od financiranja in s tem tudi največ prihodkov iz tega naslova, kar tudi potrjuje analiza prihodkov.

Na strani obveznosti do virov sredstev pri celotni dejavnosti prevladujejo zunanji viri financiranja, in sicer so le-ti v letu 2007 znašali približno 66 % celotnih obveznosti do virov sredstev. Poudariti velja, da je le Izletnik Celje imel nižji delež kapitala med obveznostmi od dejavnosti, vendar pa je razlika minimalna, torej je tudi bil najbolj zadolžen. Ostali dve podjetji sta imeli v obveznostih do virov sredstev več kapitala kot dolgov ter s tem nižjo zadolženost od povprečnega podjetja v dejavnosti. Podjetje Alpetour je v letu 2007 s kapitalom financiralo kar 73 % vseh sredstev, torej je vodilo najbolj

konzervativno politiko zadolževanja. Kazalniki financiranja (vlaganja) potrjujejo zgornje ugotovitve.

Analiza izkaza poslovnega izida je pokazala, da so vsa proučevana podjetja poslovala pozitivno, kar pomeni, da so leto 2007 zaključila z dobičkom. Največji dobiček je v tem letu dosegel Avrigo, vsa proučevana podjetja pa so skupaj ustvarila kar 57 % celotnega dobička dejavnosti.

Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja nam prikazujejo informacije o plačilni sposobnosti. Za dejavnost kot tudi za proučevana podjetja je bila v letu 2007 značilna nizka vrednost teh kazalnikov. Najbolj ugodne kazalnike plačilne sposobnosti je imel Alpetour, saj je podjetje s kratkoročnimi sredstvi, katerim so odštete zaloge, poravnalo 60 % kratkoročnih obveznosti, medtem ko sta preostali podjetji ter dejavnost poravnali manj kot 50 % kratkoročnih obveznosti. Kljub visokemu deležu kapitala v obveznostih do virov sredstev, je bila kapitalska pokritost stalnih sredstev manjša kot 1, kar pomeni, da so stalna sredstva financirana tako z lastnimi kot tudi s tujimi viri. Poleg tega sem izračunal tudi dolgoročno pokritost dolgoročnih sredstev ter ugotovil, da je pri vseh proučevanih podjetjih, kot tudi pri dejavnosti, vrednost tega kazalnika nižja od 1, kar pomeni, da dolgoročni viri financiranja ne zadostujejo za financiranje dolgoročnih sredstev. Proučevana podjetja imajo problem z neustrezno ročnostjo virov financiranja, saj z dolgoročnimi viri financiranja ne financirajo v celoti dolgoročnih sredstev, zato bi morala proučevana podjetja povečati delež dolgoročnih virov financiranja.

Kazalniki obračanja nam prikazujejo, kako hitro se obračajo posamezne vrste sredstev. Vsa proučevana podjetja imajo boljše koeficiente obračanja, tako terjatev kot obveznosti, od dejavnosti. Najvišji koeficient obračanja terjatev ter obveznosti ima Alpetour, kar pomeni, da najhitreje pretvori terjatve v denar ter prav tako denar v obveznosti.

Z analizo gospodarnosti oziroma ekonomičnosti poslovanja sem ugotovil, da ima med vsemi proučevanimi podjetji Avrigo najvišje vse tri kazalnike, in sicer tako celotno gospodarnost, gospodarnost poslovanja kot tudi dobičkonosnost prihodkov, torej je prav to podjetje najbolj učinkovito in zdravo poslovalo. Dobičkonosnost prihodkov za celotno dejavnost je v letu 2007 znašala 2,64 %, kar pomeni, da je od vseh obravnavanih podjetij le Avrigo presegel to vrednost, medtem ko sta ostali dve podjetji zaostali za vrednostjo tega kazalnika.

Naslednja in tudi zadnja skupina kazalnikov, sta kazalnika dobičkonosnosti. V tej skupini sta samo dva kazalnika, in sicer dobičkonosnost sredstev ter dobičkonosnost kapitala, ki pa imata zelo veliko moč na finančno analizo. Na podlagi izračuna obeh kazalnikov za vsa proučevana podjetja lahko rečem, da je podjetje Avrigo poslovalo najbolj uspešno, saj je

imelo najvišjo dobičkonosnost tako sredstev kot kapitala, sledi mu Alpetour, najslabša kazalnika dobičkonosnosti pa je imel Izletnik Celje.

Na osnovi finančne analize bilance stanja, izkaza poslovnega izida, analize s finančnimi kazalniki ter primerjave z dejavnostjo, sem ugotovil, da je med proučevanimi podjetji v letu 2007 najboljšo poslovalo podjetje Avrigo, ki je obenem poslovala bolje kot povprečno podjetje v dejavnosti, sledi mu Alpetour, medtem ko je Izletnik Celje zasedel zadnje mesto med proučevanimi podjetji. Podjetje Avrigo je med proučevanimi podjetji v letu 2007 doseglo najvišjo prodajo ter najvišji poslovni izid in to z najmanjšim številom zaposlenih kot tudi z najmanjšimi sredstvi, torej je prav to podjetje najbolje poslovalo v obravnavanem letu.

Potrebno je opozoriti, da je bila analiza narejena samo na podatkih za leto 2007, torej lahko sodimo katero podjetje je bilo najbolj uspešno le v letu 2007, za popolnejšo analizo in s tem boljšo ugotovitev katero izmed podjetij najbolje posluje, bi bilo treba narediti še horizontalno analizo oziroma analizo trendov.

LITERATURA IN VIRI

1. Bilanca stanja Alpetour Potovalna agencija, d. d., na dan, 31. 12. 2007.
2. Bilanca stanja Avrigo, d. d., na dan, 31. 12. 2007.
3. Bilanca stanja Izletnik Celje, d. d., na dan 31. 12. 2007.
4. Brigham, E. & Houston, J. (2000). *Fundamentals of financial management* (9th ed.). Fort Worth: Harcourt College publishers.
5. *Finančni podatki za panogo I 60.212 Medkrajevni potniški cestni promet na rednih linijah za leto 2007*. (2008). Ljubljana: Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.
6. Hočevar, M., Igličar, S. & Zaman, M. (2001). *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
7. *Informacija o poslovanju gospodarskih družb in zadrug v Republiki Sloveniji v letu 2007*, (2008). Ljubljana: AJ PES.
8. Izkaz poslovnega izida Alpetour Potovalna Agencija, d. d., za leto 2007.
9. Izkaz poslovnega izida Avrigo, d. d., za leto 2007.
10. Izkaz poslovnega izida Izletnik Celje, d. d., za leto 2007.
11. Koletnik, F. (2006). *Proučevanje (analiziranje) računovodskih izkazov*. Maribor: Ekonomsko-poslovna fakulteta.
12. Letno poročilo 2007 podjetja Alpetour Potovalna Agencija, d. d., (2008).
13. Letno poročilo 2007 podjetja Avrigo, d. d., (2008).
14. Letno poročilo 2007 podjetja Izletnik Celje, d. d., (2008).
15. Melavec, D. & Milost, F. (2003). *Računovodstvo*. Koper: Fakulteta za management
16. Milost, F. (1997). *Računovodstvo in poslovne finance*. Portorož: Visoka šola za hotelirstvo in turizem.
17. *O družbi (Alpetour Potovalna Agencija, d.d.)*. Najdeno 4. aprila 2009 na spletnem naslovu <http://www.alpetour.si/App.asp?WCI=Osnovni&m=9900&Lang=slo>
18. *O podjetju (Izletnik Celje, d. d.)*. Najdeno 4. aprila 2009 na spletnem naslovu <http://www.izletnik.si/opodjetju.asp>
19. *Pojasnila k SKD 2002*. Statistični urad Republike Slovenije. Najdeno 15. aprila 2009 na spletnem naslovu http://www.stat.si/doc/klasif/SKD_pojasnila.doc
20. *Poslovni načrt za mestni promet od 2007 do 2014 (podjetja Avrigo d. d.)*. Najdeno 13. marca 2009 na spletnem naslovu http://ads3.arctur.si/nova-gorica-gids/mma_bin_public.php?id=1573
21. Porter, G. & Norton, C. (1998). *Financial accounting : the impact on decision makers* (2nd ed.). Fort Worth: The Dryden Press.
22. Pučko, D. & Rozman, R. (2000). *Ekonomika podjetja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
23. Pučko, D. (2004). *Analiza poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.

24. Rovčanin, A. (2003). *Upravljanje finansijama*. Sarajevo: Ekonomski fakultet.
25. Samuels, J., Braxshaw, R. & Craner J. (1995). *Financial statement analysis in Europe*. (1st ed.). London: Chapman & Hall.
26. Slapničar, S., (2006). *Analiza računovodskih izkazov - gradivo za vaje pri finančnem računovodstvu*. Najdeno 27. marca 2009 na spletnem naslovu http://ftp.ef.uni-lj.si/_dokumenti/predmeti/Analiza-gradivo2006.doc
27. *Slovenski računovodski standardi 2006*. (2006). Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.
28. Stickney, C. (1996). *Financial reporting and statement analysis*. (3th ed.). Fort Worth: The Dryden Press.
29. Turk, I. (2003). *Uvod v ekonomiko gospodarske družbe*. Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.
30. Turk, I. Kavčič, S., Kokotec-Novak, M., Koželj, S., Melavc, D. & Odar, M. (2004a). *Finančno računovodstvo*. Ljubljana: Inštitut za revizijo.
31. Turk, I. , Melavc, D. & Korošec, B. (2004b). *Uvod v računovodstvo*. Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo.
32. Van Horne, J. (1993). *Financijsko upravljanje i politika*. Zagreb: Mate.
33. Weygandt, J. & Kieso, D. (1995). *Financial accounting*. New York: John Wiley & Sons.
34. White, G., Sondhi, A. & Fried, D.. (1993). *The Analysis and Use of financial statement*. (3rd ed.). Connecticut: Atlis graphics.
35. Zadravec, R. (2003). *Zaključni računi po novem*. Ljubljana: Primath.

PRILOGE

PRILOGA 1: Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida Avrigo, d.d. za leto 2007.....	1
PRILOGA 2: Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida Alpetour, d.d. za leto 2007.....	3
PRILOGA 3: Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida Izletnik Celje, d.d. za leto 2007	5
PRILOGA 4: Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida dejavnosti I 60.212 za leto 2007	7

PRILOGA 1: Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida Avrigo, d.d. za leto 2007

BILANCA STANJA

v €			
	31.12.2006	31.12.2007	Indeks 07/06
SREDSTVA	12.917.388	12.880.801	100
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	11.382.949	11.238.184	99
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev			134
I. razmejitev	11.371	15.223	
II. Opredmetena osnovna sredstva	10.360.825	10.058.643	97
III. Naložbene nepremičnine	51.999	47.511	91
IV. Dolgoročne finančne naložbe	862.598	1.039.711	121
V. Dolgoročne poslovne terjatve	29.256	22.087	75
VI. Odložene terjatve za davek	66.900	55.009	82
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	1.516.166	1.616.618	107
I. Sredstva za prodajo			
II. Zaloge (035 do 039)	88.829	102.056	115
III. Kratkoročne finančne naložbe	1.836	250	14
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	1.192.422	1.431.593	120
V. Denarna sredstva	233.079	82.719	35
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	18.273	25.999	142
Zabilančna sredstva	3.570.548	4.071.058	114
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	12.917.388	12.880.801	100
A. KAPITAL	7.108.847	7.332.762	103
I. Vpoklicani kapital	1.410.449	1.410.474	100
II. Kapitalske rezerve	2.172.206	2.172.206	100
III. Rezerve iz dobička	2.171.254	2.361.127	109
V. Preneseni čisti dobiček	1.133.621	1.199.056	106
VII. Čisti dobiček poslovnega leta	221.317	189.899	86
B. REZERVACIJE	272.671	358.894	132
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	2.199.683	1.831.761	83
I. Dolgoročne finančne obveznosti	1.209.418	1.229.319	102
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	990.265	602.442	61
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	3.319.925	3.345.764	101
I. Kratkoročne finančne obveznosti	1.127.612	1.207.843	107
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	2.192.313	2.137.921	98
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	16.262	11.620	71
Zabilančne obveznosti	3.570.548	4.071.058	114

1. IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

v €

	31.12.2006	31.12.2007	Indeks 07/06
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	9.867.973	10.628.822	108
2. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	1.493.144	1.611.085	108
3. KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	11.361.117	12.239.907	108
4. POSLOVNI ODHODKI	10.888.458	11.747.396	108
I. Stroški blaga, materiala in storitev	4.960.311	5.483.445	111
1. stroški materiala	2.772.847	2.944.721	106
2. Stroški storitev	2.187.464	2.538.724	116
II. Stroški dela	4.303.171	4.483.308	104
1. Stroški plač	3.142.276	3.345.229	106
2. Stroški drugih socialnih zavarovanj	767.722	784.596	102
3. Drugi stroški dela	393.173	353.483	90
III. Odpisi vrednosti	1.579.299	1.626.103	103
1. Amortizacija	1.547.605	1.598.554	103
2. Pre vrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	6.757	6.963	103
3. Pre vrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	24.937	20.586	83
IV. Drugi poslovni odhodki	45.677	154.540	338
5. DOBIČEK IZ POSLOVANJA	472.659	492.511	104
6. FINANČNI PRIHODKI	108.671	76.485	70
I. Finančni prihodki iz deležev	93.164	64.175	69
Finančni prihodki iz deležev v družbah v			
1. skupini	88.003	64.175	73
2. Finančni prihodki iz drugih naložb	5.161		0
II. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	15.507	12.310	79
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do			
1. drugih	15.507	12.310	79
7. FINANČNI ODHODKI	215.728	227.236	105
I. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	179.816	193.221	107
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb			
1. v skupini	12.139	13.684	113
2. Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	167.677	179.537	107
II. Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	35.912	34.015	95
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do			
1. družb v skupini	14.338	14.328	100
2. Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	14.714	9.593	65
3. Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	6.860	10.094	147
8. DRUGI PRIHODKI	191.663	186.963	98
I. Drugi finančni prihodki in ostali prihodki	191.663	186.963	98
9. DRUGI ODHODKI	15.436	23.060	149
10. CELOTNI DOBIČEK	541.829	505.663	93
11. DAVEK IZ DOBIČKA	99.194	127.353	128
12. ČISTI DOBIČEK OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	442.635	379.797	86

PRILOGA 2: Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida Alpetour, d.d. za leto 2007

BILANCA STANJA

v €

	31.12.2006	31.12.2007	Indeks 07/06
SREDSTVA	18.801.440	20.401.188	109
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	16.941.133	18.334.581	108
I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	117.498	121.938	104
II. Opredmetena osnovna sredstva	13.299.470	13.536.591	102
III. Naložbene nepremičnine	2.774.599	2.712.195	98
IV. Dolgoročne finančne naložbe	636.943	1.810.679	284
V. Dolgoročne poslovne terjatve	8.634	4.732	55
VI. Odložene terjatve za davek	103.989	148.446	143
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	1.725.780	1.926.724	112
I. Sredstva za prodajo			
II. Zaloge	241.295	226.868	94
III. Kratkoročne finančne naložbe	0	9.159	/
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	1.045.105	1.179.868	113
V. Denarna sredstva	439.380	510.829	116
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	134.527	139.883	104
Zabilančna sredstva	724.741	1.247.036	172
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	18.801.440	20.401.188	109
A. KAPITAL	15.260.440	14.981.925	98
I. Vpoklicani kapital	3.220.088	3.220.088	100
II. Kapitalske rezerve	8.641.364	8.641.364	100
III. Rezerve iz dobička	489.519	402.949	82
IV. Presežek iz prevrednotenja	183	79	43
V. Preneseni čisti dobiček	2.414.043	2.429.661	101
VII. Čisti dobiček poslovnega leta	495.243	287.784	58
B. REZERVACIJE	462.327	962.316	208
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	188.616	1.448.986	768
I. Dolgoročne finančne obveznosti	188.568	1.447.910	768
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	48	48	100
III. Odložene obveznosti za davek		1.028	/
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	2.698.588	2.820.285	105
I. Kratkoročne finančne obveznosti	1.365.786	978.121	72
II. Kratkoročne poslovne obveznosti	1.332.802	1.842.164	138
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	191.469	187.676	98
Zabilančne obveznosti	724.741	1.247.036	172

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

		v €		
		31.12.2006	31.12.2007	indeks 07/06
1.	ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	14.621.914	13.849.580	95
2.	USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN LASTNE STORITVE	156.215	189.596	121
3.	DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	1.481.519	1.464.992	99
4.	KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	16.259.648	15.504.168	95
5.	POSLOVNI ODHODKI	16.130.775	15.327.052	95
I.	Stroški blaga, materiala in storitev	6.890.013	6.056.202	88
1.	Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	686.941	190.596	28
2.	Stroški porabljenega materiala	4.240.124	3.920.042	92
3.	Stroški storitev	1.962.948	1.945.564	99
II.	Stroški dela	6.472.625	6.552.176	101
1.	Stroški plač	4.519.992	4.607.306	102
2.	Stroški pokojninskih zavarovanj	251.882	243.665	97
3.	Stroški drugih socialnih zavarovanj	730.462	743.664	102
4.	Drugi stroški dela	970.289	957.541	99
III.	Odpisi vrednosti	2.493.144	2.385.337	96
1.	Amortizacija	2.348.640	2.349.632	100
	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	1.398	5.574	399
	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	143.106	30.131	21
IV.	Drugi poslovni odhodki	274.993	333.337	121
6.	DOBIČEK IZ POSLOVANJA	128.873	177.116	137
7.	FINANČNI PRIHODKI	146.842	120.218	82
I.	Finančni prihodki iz deležev	105.918	82.336	78
1.	Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	58.906	82.256	140
2.	Finančni prihodki iz drugih naložb	47.012	80	0
II.	Finančni prihodki iz danih posojil	627	388	62
1.	Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	618	388	63
2.	Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	9	0	0
III.	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	40.297	37.494	93
1.	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	40.297	37.494	93
8.	FINANČNI ODHODKI	101.522	93.048	92
I.	Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	31	0	0
II.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	97.236	91.214	94
	Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini	618	0	0
1.	Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	62.836	76.772	122
2.	Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	33.782	14.442	43
III.	Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	4.255	1.834	43
1.	Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	396	1.405	355
2.	Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	3.859	429	11
9.	DRUGI PRIHODKI	351.306	224.178	64
10.	DRUGI ODHODKI	61.134	67.115	110
11.	CELOTNI DOBIČEK	464.365	361.349	78
12.	DAVEK IZ DOBIČKA	4.961	40.841	823
13.	ODLOŽENI DAVKI	-37.594	32.724	-87
14.	ČISTI DOBIČEK OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	496.998	287.784	58

PRILOGA 3: Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida Izletnik Celje, d.d.
za leto 2007

BILANCA STANJA

v €			
	31.12.2006	31.12.2007	Indeks 07/06
SREDSTVA	15.813.856	17.305.245	109
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	13.428.512	14.819.327	110
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev			
I. 36.069	36.069	74.078	205
II. Opredmetena osnovna sredstva	12.119.191	11.904.481	98
III. Dolgoročne finančne naložbe	1.084.147	2.710.697	250
IV. Dolgoročne poslovne terjatve	25.763	18.298	71
V. Odložene terjatve za davek	163.342	111.773	68
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	2.383.914	2.482.915	104
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo			
II. Zaloge	259.975	245.569	94
III. Kratkoročne finančne naložbe	1.604	2.560	160
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	2.032.355	1.956.464	96
V. Denarna sredstva	89.980	278.322	309
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	1.430	3.003	210
Zabilančna sredstva	2.118.368	4.420.800	209
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	15.813.856	17.305.245	109
A. KAPITAL	7.342.754	7.449.199	101
I. Vpoklicani kapital	947.384	947.384	100
II. Kapitalske rezerve	3.474.287	3.474.287	100
III. Rezerve iz dobička	2.838.993	2.838.993	100
IV. Preneseni čisti dobiček	2.086	82.090	3935
V. Čisti dobiček poslovnega leta	80.004	106.445	133
B. REZERVACIJE	802.937	631.583	79
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	3.482.863	3.351.239	96
I. Dolgoročne finančne obveznosti	0	459.025	/
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	3.482.863	2.892.214	83
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	4.007.028	5.756.084	144
I. Kratkoročne finančne obveznosti	867.969	2.302.644	265
II. Kratkoročne poslovne obveznosti	3.139.059	3.453.440	110
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	178.274	117.140	66
Zabilančne obveznosti	2.118.368	4.420.800	209

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

v €

	31.12.2006	31.12.2007	Indeks 07/06
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	15.137.584	15.521.074	103
2. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	1.461.631	1.621.860	111
3. KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	16.599.215	17.142.934	103
4. POSLOVNI ODHODKI	16.355.228	16.959.285	104
I. Stroški blaga, materiala in storitev	6.848.101	7.048.031	103
1. Stroški porabljenega materiala	3.689.030	3.504.800	95
2. Stroški storitev	3.159.071	3.543.231	112
Stroški dela	7.214.750	7.373.321	102
1. Stroški plač	4.950.507	5.168.896	104
2. Stroški pokojninskih zavarovanj	515.026	535.794	104
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	477.412	499.022	105
4. Drugi stroški dela	1.271.805	1.169.609	92
II. Odpisi vrednosti	1.985.861	2.290.766	115
1. Amortizacija	1.979.017	2.268.379	115
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih			
2. osnovnih sredstvih	6.844	4.756	69
Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		17.631	/
III. Drugi poslovni odhodki	306.516	247.167	81
5. DOBIČEK IZ POSLOVANJA	243.987	183.649	75
6. FINANČNI PRIHODKI	72.771	223.977	308
I. Finančni prihodki iz deležev	5.401	106.792	1977
1. Finančni prihodki iz drugih naložb	5.401	106.792	1977
II. Finančni prihodki iz danih posojil	61.542	77.929	127
1. Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	61.542	77.929	127
III. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	5.828	39.256	674
1. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	5.828	39.256	674
7. FINANČNI ODHODKI	188.355	329.575	175
I. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	8.975	85.333	951
1. Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	8.975	85.134	949
2. Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		199	/
II. Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	179.380	244.242	136
1. Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	28	1.020	3643
2. Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	179.352	243.222	136
8. DRUGI PRIHODKI	167.604	80.539	48
I. Drugi finančni prihodki in ostali prihodki	167.604	80.539	48
9. DRUGI ODHODKI	11.697	576	5
10. CELOTNI DOBIČEK	284.310	158.014	56
11. ODLOŽENI DAVKI		51.569	/
12. ČISTI DOBIČEK OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	284.310	106.445	37

PRILOGA 4: Bilanca stanja in izkaz poslovnega izida dejavnosti I 60.212
za leto 2007

BILANCA STANJA

Postavka		Zneski v EUR (brez centov)	
		31.12.2007	31.12.2006
	SREDSTVA	114.087.011	108.175.177
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA	89.999.973	87.184.319
I.	Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	640.153	594.745
II.	Opredmetena osnovna sredstva	78.113.578	78.002.799
III.	Naložbene nepremičnine	2.790.565	2.858.997
IV.	Dolgoročne finančne naložbe	6.669.528	3.774.506
V.	Dolgoročne poslovne terjatve	291.262	255.821
VI.	Odložene terjatve za davek	1.494.887	1.697.451
B.	KRATKOROČNA SREDSTVA	23.527.583	20.437.283
I.	Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0
II.	Zaloge	2.141.084	2.249.119
III.	Kratkoročne finančne naložbe	2.520.302	2.086.302
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	16.822.725	14.250.084
V.	Denarna sredstva	2.043.472	1.851.778
C.	KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	559.455	553.575
	Zabilančna sredstva	15.012.370	12.912.256
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	114.087.011	108.175.177
A.	KAPITAL	50.403.724	50.090.945
I.	Vpoklicani kapital	13.494.188	13.407.992
II.	Kapitalske rezerve	24.543.036	24.543.043
III.	Rezerve iz dobička	7.951.577	7.829.998
IV.	Presežek iz prevrednotenja	312.465	287.543
V.	Preneseni čisti dobiček	8.448.900	7.976.256
VI.	Prenesena čista izguba	5.273.918	5.222.469
VII.	Čisti dobiček poslovnega leta	1.247.521	1.359.685
VIII.	Čista izguba poslovnega leta	320.045	91.103
B.	REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	3.601.862	3.513.601
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	13.752.231	13.552.528
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	5.901.616	4.391.021
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti	7.823.357	9.141.030
III.	Odložene obveznosti za davek	27.258	20.477
Č.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	45.651.642	40.205.047
I.	Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	27.331.514	23.999.568
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	18.320.128	16.205.479
D.	KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	677.552	813.056
	Zabilančne obveznosti	15.012.370	12.912.256

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

Postavka		Zneski v EUR (brez centov)	
		31.12.2007	31.12.2006
A.	ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	98.345.245	87.367.456
B.	USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN LASTNE STORITVE	189.596	156.214
C.	SUBVENCIJE, DOTACIJE, REGRESI, KOMPENZACIJE IN DRUGI PRIHODKI, KI SO POVEZANI S POSLOVNIMI UČINKI	12.081.495	11.344.099
Č.	DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	2.779.252	1.843.441
D.	KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	113.395.588	100.711.210
E.	POSLOVNI ODHODKI	110.796.185	99.249.718
I.	Stroški blaga, materiala in storitev	54.537.278	45.506.894
II.	Stroški dela	41.327.408	40.140.771
III.	Odpisi vrednosti	13.725.482	12.564.966
IV.	Drugi poslovni odhodki	1.206.017	1.037.087
F.	DOBIČEK IZ POSLOVANJA	2.857.008	2.198.517
G.	IZGUBA IZ POSLOVANJA	257.605	737.025
H.	FINANČNI PRIHODKI	756.216	685.395
I.	Finančni prihodki iz deležev	254.318	232.029
II.	Finančni prihodki iz danih posojil	198.175	138.088
III.	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	303.723	315.278
I.	FINANČNI ODHODKI	2.184.814	1.745.473
I.	Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	7.909	4.204
II.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	1.565.314	1.177.820
III.	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	611.591	563.449
J.	DRUGI PRIHODKI	790.775	1.026.099
K.	DRUGI ODHODKI	160.362	344.960
L.	CELOTNI DOBIČEK	2.102.629	2.124.354
M.	CELOTNA IZGUBA	301.411	1.041.801
N.	DAVEK IZ DOBIČKA	287.011	235.949
O.	ODLOŽENI DAVKI	270.549	81.723
P.	ČISTI DOBIČEK OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	1.584.417	1.848.566
R.	ČISTA IZGUBA OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	340.759	1.083.685
	POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENCEV NA PODLAGI DELOVNIH UR V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (na dve decimalki)	2.220,50	2.371,16